

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

I. Principiul european al liberei circulații a capitalurilor și serviciilor

Instituțiile de credit Credit Europe Bank N.V. Olanda și Eurobank Ergasias S.A. Grecia, care nu au sediul în România, sunt înregistrate la pozițiile nr. 89 și nr. 124 în *"Lista instituțiilor de credit care au notificat BNR furnizarea de servicii în mod direct pe teritoriul României"*, (*Anexa nr. 1*) publicată de Banca Națională a României la adresa web <https://www.bnr.ro/Registre-si-Liste-717-Mobile.aspx>

Instituțiile de credit menționate prestează în prezent servicii în mod direct pe teritoriul României prin intermediul a două instituții de credit persoane juridice române, Credit Europe Ipotecar IFN S.A., respectiv First Bank S.A. care administrează contractele de credit.

Baza legală a principiului european al liberei circulații a capitalurilor și serviciilor este constituită de prevederile Cap. II din *Tratatul privind funcționarea Uniunii europene (Anexa nr. 2)*, principalele prevederi fiind cuprinse în cadrul art. 49, (ex-articolul 43 TCE) care prevede dreptul de stabilire, și art. 56 (ex-articolul 49 TCE), care prevede libertatea de a furniza servicii:

- art. 49 prevede: *"În conformitate cu dispozițiile care urmează, sunt interzise restricțiile privind libertatea de stabilire a resortisanților unui stat membru pe teritoriul altui stat membru. Aceasta interdicție vizează și restricțiile privind înființarea de agenții, sucursale sau filiale de către resortisanții unui stat membru stabiliți pe teritoriul altui stat membru.*

Libertatea de stabilire presupune accesul la activități independente și exercitarea acestora, precum și constituirea și administrarea întreprinderilor și, în special, a societăților în înțelesul articolului 54 al doilea paragraf, în condițiile definite pentru resortisanții proprii de legislația țării de stabilire, sub rezerva dispozițiilor capitolului privind capitalurile."

- art. 56 prevede: *"În conformitate cu dispozițiile ce urmează, sunt interzise restricțiile privind libertatea de a presta servicii în cadrul Comunității cu privire la resortisanții statelor membre stabiliți într-un alt stat al Comunității decât cel al beneficiarului serviciilor."*

Conform prevederilor art. 57 din *Tratatul de instituire a Comunității Europene*: *“În înțelesul prezentului tratat, sunt considerate servicii prestațiile furnizate în mod obisnuit în schimbul unei remunerații, în măsura în care nu sunt reglementate de dispozițiile privind libera circulație a marfurilor, a capitalurilor și a persoanelor. Serviciile cuprind în special: (a) activități cu caracter industrial; (b) activități cu caracter comercial; (c) activități artisanale; (d) activitățile prestate în cadrul profesiunilor liberale. Fără a aduce atingere dispozițiilor capitolului privind dreptul de stabilire, prestatorul poate, în vederea executării prestației, să își desfășoare temporar activitatea în țara în care prestează serviciul, în aceleași condiții care sunt impuse de această țară propriilor resortisanți.”*

Din analiza prevederilor art. 49, privind dreptul de stabilire, reiese instituirea libertății de stabilire *“în condițiile definite pentru resortisanții proprii de legislația țării de stabilire”* iar din analiza din analiza prevederilor art. 57 reiese prevederea conform căreia prestatorul poate *“să își desfășoare temporar activitatea în țara în care prestează serviciul, în aceleași condiții care sunt impuse de această țară propriilor resortisanți.”*

Libertatea de circulație a serviciilor în România, prin libertatea de stabilire sau prin libertatea de a presta servicii în mod direct, presupune prestarea serviciilor *în aceleași condiții care sunt impuse de legislația românească propriilor resortisanți.*

Din punctul de vedere al prestatorului, libera circulație a serviciilor se realizează fie prin deplasarea prestatorului (furnizorului) serviciilor, prin exercitarea libertății de stabilire, fie mișcarea serviciilor prestate peste frontiera statului membru gazdă al prestatorului, iar din punctul de vedere al beneficiarului, mai intervine și cazul în care se realizează deplasarea beneficiarului serviciului prestat.

Prin intermediul Directivei 2006/123/CE, privind serviciile în cadrul pieței interne, a fost reglementată libertatea de stabilire și libera circulație a serviciilor între statele membre ale Uniunii Europene iar transpunerea prevederilor Directivei în legislația națională a fost realizată prin intermediul O.U.G. nr. 49/2009, privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România. Menționăm că O.U.G. nr. 49/2009 a fost emisă în luna mai 2009 iar termenul de implementare al prevederilor Ordonanței, și respectiv al prevederilor Directivei era 28.12.2009.

Conform Directivei 2006/123/CE, privind serviciile în cadrul pieței interne, în cazul în care un operator se deplasează într-un alt stat membru pentru a exercita acolo o activitate de servicii, ar trebui să se facă o distincție între situațiile reglementate prin libertatea de stabilire și cele reglementate, datorită *naturii temporare a activităților în cauză*, prin libera circulație a serviciilor, în ceea ce privește diferența dintre libertatea de stabilire și libera circulație a serviciilor.

Conform art (2), alin. (2), lit. b) din Directiva 2006/123/CE, emisă la data cesionării contractelor de credit, prevederile Directivei nu se aplicau pentru: *“servicii*

financiare, cum ar fi serviciile bancare, de credit, asigurări și reasigurări, pensii ocupaționale și personale, valori mobiliare, fonduri de investiții, plăți și consultanță pentru investiții, inclusiv serviciile menționate în anexa I la Directiva 2006/48/CE.”

Principalele Directive ale Comisiei Europene, cu incidență asupra domeniului serviciilor financiare, Directiva 2006/48/CE, privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit, și Directiva 2006/49/CE, privind rata de adecvare a capitalului întreprinderilor de investiții și al instituțiilor de credit, transpuneau la nivel comunitar, cu unele diferențe ce țin de specificul Pieței Interne, prevederile referitoare la noile cerințe de capital agreeate la nivelul Comitetului de la Basel pentru Supraveghere Bancară și cunoscute pe plan internațional sub denumirea de Noul Acord de Capital - Basel II.

Transpunerea și implementarea în legislația națională a Directivelor menționate s-a realizat prin prevederile Ordonanței de Urgență nr.99/2006, privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, partea I, titlul I, capitolul IV, *„Regimul instituțiilor de credit și al instituțiilor financiare din alte state membre”*.

Privind libertatea de stabilire și libera circulație a serviciilor financiare, conform angajamentelor asumate, Banca Națională a României a emis reglementări cu incidență asupra stabilității sistemului bancar, prin care s-a transpus acquis-ul comunitar relevant domeniului serviciilor financiare.

În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, elementul-cheie este acela de a ști dacă operatorul este stabilit în statul membru în care prestează serviciul în cauză, în cazul în care operatorul este stabilit în statul membru în care prestează serviciile, acesta ar trebui să intre în domeniul de aplicare a libertății de stabilire iar în cazul în care, dimpotrivă, operatorul nu este stabilit în statul membru în care se prestează serviciul, activitățile sale ar trebui reglementate prin libera circulație a serviciilor.

Curtea de Justiție a afirmat în mod constant că *natura temporară a activităților* în cauză ar trebui apreciată nu numai în funcție de durata prestării serviciului, ci și în funcție de *frecvența, periodicitatea și continuitatea acestuia*. Caracterul temporar al activității nu ar trebui să însemne că prestatorul nu se poate dota cu o anumită infrastructură în statul membru în care se prestează serviciul, cum ar fi un birou sau un cabinet, în măsura în care această infrastructură este necesară în scopul prestării serviciului în cauză.

Conform art. 45, alin. (1) din O.U.G. nr. 99/2006: *„Instituțiile de credit autorizate și supravegheate de autoritatea competentă dintr-un alt stat membru pot desfășura în România activitățile prevăzute la art. 18 alin. (1) lit. a)-n)1, prin înființarea de sucursale sau prin prestarea de servicii în mod direct, dacă activitățile respective se regăsesc în autorizația acordată de autoritatea competentă din statul membru de origine și se asigură respectarea legislației românești adoptate în scopul protejării interesului general.”*

În cadrul "Precizărilor din 25.05.2007 referitoare la dispozițiile art.45 și art.49, respectiv ale art.80 și art.83 din O.U.G. nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului" (Anexa nr. 3) referitoare la dreptul de stabilire și de liberă prestare a serviciilor în cadrul Comunității Europene", sursa web:

www.bnr.ro/files/d/Legislatie/Reglementarea_inst_credit/Prec_070525.pdf

Banca Națională a României a publicat următoarele:

1. *Stabilirea pe teritoriul unui stat membru* presupune desfășurarea unei activități economice (în sens larg) cu caracter permanent, în mod stabil și continuu, pentru o durată nedeterminată, prin intermediul unei prezențe permanente (sucursală, agenție, birou, persoană fizică împuternicită etc.) pe teritoriul aceluia stat.

2. *Prestarea de servicii în mod direct* implică, potrivit prevederilor art. 50 para. 2 din Tratatul instituind Comunitatea Europeană (denumit în continuare tratat), o activitate cu caracter temporar (de regulă), desfășurată peste granițele unui stat membru (furnizorul și clientul sunt stabiliți în state membre diferite).

4. În acord cu principiile din tratat, Directiva 48/2006/CE și, subsecvent, O.U.G. nr.99/2006 prevăd că o instituție de credit înființată și autorizată într-un stat membru al Uniunii Europene (denumit *stat membru de origine*) poate desfășura oricare dintre activitățile - pentru care a fost autorizată în statul membru de origine și care beneficiază de recunoaștere mutuală - în oricare alt stat membru, fie în mod direct, fie prin intermediul unei sucursale, fiind necesară în acest sens doar notificarea autorității competente din statul de origine în legătură cu intenția de desfășurare a activității pe teritoriul altui stat membru (denumit *stat membru gazdă*).

8. Instituția de credit care desfășoară în orice mod activitate pe teritoriul altui stat membru este obligată să respecte regulile adoptate în scopul protejării interesului general de către statul gazdă, în aceeași măsură ca și instituțiile de credit „locale”. Pe website-ul Băncii Naționale a României se regăsește lista actelor normative din România, adoptate în scopul protejării interesului general, care sunt aplicabile instituțiilor de credit din state membre, pentru activitatea desfășurată pe teritoriul României.

Banca Națională a României prezintă "Lista actelor normative din România, adoptate în scopul protejării interesului general, care reglementează condiții specifice în care anumite activități pot fi desfășurate pe teritoriul României de către instituțiile de credit autorizate și supravegheate de autoritățile competente din statele membre ale UE, printr-o sucursală sau în mod direct" (Anexa nr. 4), în forma publicată în anul 2010, la adresa web:

www.bnr.ro/files/d/Legislatie/Reglementarea_inst_credit/lista_acte_norm_R10_v4.pdf

Lista este întocmită de către Banca Națională a României în conformitate cu prevederile art. 48, alin. (1) din O.U.G. nr. 99/2006 și cu prevederile art.10 alin (2) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr.10/2006, fiind transmisă instituțiilor de credit care înființează o sucursală în România sau prestează servicii în mod direct.

Lista nu are caracter exhaustiv și nu exonerează instituțiile de credit cărora le este adresată de obligația de a se supune prevederilor adoptate în scopul protejării interesului general care nu sunt specificate.

Lista conține 7 acte normative privind protecția consumatorilor, 47 acte normative privind serviciile bancare, alături de alte acte normative din legislația națională.

Sărind peste faptul că primele două acte normative din categoria legislației privind protecția consumatorilor, Legea nr.289/2004 privind regimul juridic al contractelor de credit pentru consum destinate consumatorilor și Ordinul BNR-ANPC nr.2/231/2005 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 289/2004 sunt abrogate, se constată menționarea O.G. nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor la poziția nr. 5 ca act normativ ale căror prevederi trebuie respectate de către instituțiile de credit autorizate și supravegheate de autoritățile competente din statele membre ale UE care desfășoară activități pe teritoriul României în mod direct.

La poziția nr. 2 în cadrul serviciilor bancare se constată menționarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 2/2004 privind utilizarea codurilor IBAN în România, cu modificările și completările ulterioare. Conform art. 2 din Regulament:

Art. 2

(1) Instituțiile vor genera și utiliza coduri IBAN, în conformitate cu prevederile prezentului regulament, pentru conturile clienților acestora, utilizate în scopul efectuării de plăți, în lei sau în orice altă monedă, prin sistemele de plăți sau prin schemele de tip bănci corespondent.

(2) În vederea efectuării de plăți prin intermediul sistemelor de plăți sau prin schemele de tip bănci corespondent, instituțiile vor notifica clienților lor codurile IBAN atribuite în conformitate cu prevederile prezentului regulament, acestea urmând să fie menționate în extrasele de cont și în toate celelalte rapoarte referitoare la conturile respective, emise de instituții clienților.

(3) Fiecare instituție este responsabilă pentru generarea corectă a codurilor IBAN corespunzătoare conturilor clienților săi și pentru transmiterea acestora către clienți.

În cadrul activității de cercetare a petițiilor privind instituția de credit Eurobank Ergasias S.A. Grecia s-a constatat că aceasta nu emite extrase de cont IBAN pentru clienți din România în conformitate cu prevederile Regulamentului mai sus menționat.

II. Interpretări Comisia Europeană

În cadrul "**Precizărilor B.N.R. din 25.05.2007** referitoare la dispozițiile art.45 și art.49, respectiv ale art.80 și art.83 din O.U.G. nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului" (*Anexa nr. 3*), se precizează următoarele:

„În domeniul bancar Comisia Europeană a făcut publică perspectiva sa în ceea ce privește interpretarea noțiunii de liberă prestare a serviciilor încă din 1997. Deși documentul avea în vedere prevederile celei de-a doua directive bancare în vigoare la acea dată (a doua Directivă a Consiliului nr.646/1989/CEE privind coordonarea prevederilor legale, regulamentare și administrative referitoare la accesul la activitate și desfășurarea activității de către instituțiile de credit și privind modificarea Directivei 780/1977/CEE) punctul de vedere exprimat de comisie rămâne de actualitate și în contextul adoptării Directivei 48/2006/CE.”

Interpretările Comisiei Europene privind libertatea furnizării serviciilor, în limba engleză, pot fi accesate la adresă web:

https://web.archive.org/web/20160710134937/http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/sec-1997-1193/sec-1997-1193_en.pdf

Conform traducerii autorizate în limba română a interpretărilor Comisiei Europene (*Anexa nr. 5*) privind libertatea furnizării serviciilor:

Curtea de Justiție Europeană în cazul C-55/94 Gebhard (1995) ECR I-4165 a considerat, în decizia de la data de 30 noiembrie 1995, că tipul temporar al furnizării serviciilor prevăzut de acest Articol: "este de a fi luată o decizie în ceea ce privește durata, regularitatea, periodicitatea și continuitatea".

Pe baza jurisprudenței, Comisia consideră că, dacă o activitate bancară este exercitată pe un teritoriu într-o manieră durabilă, frecventă, regulată sau continuă de către o instituție de credit care își exercită libertatea pentru furnizarea serviciilor, întrebarea care trebuie pusă este dacă instituția de credit poate fi considerată, în mod legal, a funcționa temporar în sensul Tratatului. Întrebarea apare și dacă instituția de credit nu încearcă să evite regulile de stabilire prin invocarea nejustificabilă a libertății furnizării serviciilor.

Dacă un sediu menține o prezență permanentă în Statul Membru în care oferă serviciile, acesta intră, în principiu, în baza prevederilor Tratatului despre dreptul de stabilire.

Instanța a decis că:

"Un cetățean al Statului Membru care urmărește o activitate profesională în mod stabil și continuu în alt Stat Membru unde se reține dintr-o bază profesională stabilită

către, printre altele, cetățeni ai aceluși Stat intră sub prevederile capitolului aferent dreptului de stabilire și nu acelea ale capitolului aferent serviciilor.”

Totuși, în aceeași decizie, Instanța a decis că o persoană care funcționează în baza libertății furnizării serviciilor se poate echipa în Statul Membru gazdă cu infrastructura necesară în scopul efectuării serviciilor în discuție fără a cădea în scopul dreptului de stabilire.

Pe baza jurisprudenței, un angajat al instituției de credit care lucrează pe teritoriul Statului Membru pentru a efectua un număr limitat de sarcini specifice în legătură cu clienții existenți poate avea așadar infrastructura necesară pentru îndeplinirea acestor sarcini fără ca banca să fie considerată a fi “stabilită” în înțelesul stabilit de legea Comunității. Dacă, pe de altă parte, a trecut de limitele acestor sarcini prin folosirea aceluși “refugiu” pentru a aborda cetățenii unui Stat Membru gazdă, ex: pentru a le oferi servicii bancare la fel ca o filială, banca ar putea intra în scopul dreptului de stabilire. (pag. 7).

Or, în cazurile noastre instituțiile de credit oferă, pentru contractele de credit în derulare, exact aceleași servicii bancare ca o filială, nu există nicio diferență între serviciile oferite consumatorilor de către o bancă care are sediul în România și între serviciile oferite consumatorilor de către instituțiile în cauză, serviciile fiind identice în ceea ce privește frecvența, periodicitatea și continuitatea acestora.

În decizia de la data de 4 decembrie 1986, în cazul 205/84 Comisia vs. Germania (1986) ECR 3755 Instanța a reținut că:

“un angajament de asigurare al unui alt Stat Membru care menține o prezență permanentă în Statul Membru în discuție intră în scopul prevederilor Tratatului pentru dreptul de stabilire, chiar dacă prezența nu ia forma unei filiale sau agenții, dar cuprinde un birou administrat de propriul personal al afacerii sau de o persoană care este independentă, dar autorizată să acționeze permanent pentru afacere, după cum va fi cazul cu agenția”.

Curtea Europeană de Justiție a stabilit că „trebuie admis că o societate de asigurări dintr-un alt stat membru care are un sediu permanent în statul membru în cauză intră sub incidența dispozițiilor Tratatului privind dreptul de stabilire, chiar dacă această prezență nu ia forma unei sucursale sau agenții, ci constă doar dintr-un oficiu administrat de personalul întreprinderii sau de o persoană independentă, dar autorizată să acționeze în numele întreprinderii în permanență, ca și în cazul unei agenții.”

Instanța a confirmat, așadar, că o afacere care folosește un intermediar pe teritoriul unui alt Stat Membru în mod permanent poate, în contul acelei fapte, să își piardă statutul de furnizor de servicii și poate cădea în scopul prevederilor pentru dreptul de stabilire.

Comisia consideră că o instituție de credit care funcționează în contextul recunoașterii mutuale poate, așadar, fi forțată să aducă serviciile în conformitate cu legislația din țara gazdă doar dacă măsurile pe care se bazează sunt în interesul binelui general, indiferent dacă acționează printr-o filială sau în baza libertății furnizării serviciilor. (pag. 14)

Curtea Europeană de Justiție a recunoscut până acum, ca motive imperative de interes general, următoarele obiective: politica publică, securitatea publică și sănătatea publică, protecția beneficiarului serviciilor, protecția muncitorilor, inclusiv protecția socială, protecția consumatorului, păstrarea bunei reputații a sectorului financiar național, prevenirea fraudei, ordine socială, protecția proprietății intelectuale, politica culturală, păstrarea moștenirii naționale istorice și artistice, coeziunea sistemului fiscal, siguranța rutieră, protecția creditorilor și protecția administrării adecvate a justiției. (pag. 15)

Nivelul protecției consumatorului trebuie să fie identic, dacă serviciul este furnizat în baza libertății pentru furnizarea serviciilor sau prin sediu. Ar fi de neacceptat ca un client să fie mai puțin protejat în conformitate cu faptul ca a primit un serviciu de la o companie fără sediu sau o companie cu sediu.

Poate fi necesară luarea în considerare a circumstanțelor în care serviciul a fost solicitat. Există situații în care consumatorul a evitat în mod deliberat protecția plătită pentru acesta de legea națională, în special în cazul în care solicită un serviciu de la o bancă fără sediu, fără a fi interogată prima dată de bancă. (pag. 20)

Or, în cazul nostru prestarea serviciilor în mod direct se realizează din motive independente de consumatori, exclusiv din voința prestatorului de servicii.

“Convenția de la Roma” stabilește principiul libertății contractuale, care este comun pentru toate statele Membre.

Părțile contractului bancar pot alege, în mod liber, legea care va administra contractul și obligațiile pe care garantează să le îndeplinească. Aceasta poate fi legea din țara mamă, țara gazdă sau chiar o terță țară, indiferent dacă este membră sau nu din Uniunea Europeană.

Convenția stabilește că, dacă nu este exprimată o alegere de către părți, legea aplicabilă este aceea a țării cu care contractul este conectat. În baza Convenției, se presupune că aceasta este țara unde partea care își efectuează activează își are sediul obișnuit sau o filială, în funcție de faptul dacă efectuarea este realizată de compania mamă sau o filială. (pag. 21)

În cazul nostru în cadrul contractelor de credit încheiate de consumatori se menționează că legea română este cea care guvernează contractele.

În condițiile în care cele două instituții de credit instituțiile din afara României menționate prestează în mod direct, pe teritoriul României, servicii identice în ceea ce privește frecvența, periodicitatea și continuitatea acestora, cu instituțiile credit care s-au prevalat de dreptul de stabilire și instituțiile de credit resortisante (persoane juridice din România), conform interpretării Comisiei Europene, cele două instituții de credit menționate, s-a constatat și faptul că, clientul nu numai că este mai puțin protejat contra serviciilor prestate de către o instituție de credit fără sediu în România, ci este scos complet de sub protecția legii privind protecția consumatorilor, fapt care nu poate fi decât rezultatul eludării prevederilor legale privind libera circulație a capitalurilor și serviciilor.

Dacă ar fi acceptată legalitatea punctului de vedere conform căruia instituțiile de credit externe ar putea presta servicii în mod direct pe teritoriul României, beneficiind de infrastructura și de personal, ar însemna că fiecare instituție de credit din România ar putea să cesioneze băncii centrale din grup toate contractele de credite performante încheiate înainte de data 30.09.2016 (data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 52/2016). De exemplu Banca Comercială Română ar putea să cesioneze contractele către Erste Group Bank AG, poziția nr. 123 în *"Lista instituțiilor de credit care au notificat BNR furnizarea de servicii în mod direct pe teritoriul României"*, (Anexa nr. 1), iar Raiffeisen Bank ar putea să cesioneze contractele către Raiffeisen Bank International AG, poz. nr. 253 (Anexa nr. 1), dar ambele bănci să „administreze” în continuare contractele de credit.

Dar nu este obligatoriu să fie o relație de subordonare cu cesionarul astfel încât toate băncile din România ar putea să cesioneze toate contractele de credit performante către o altă bancă „independentă” precum Edmond de Rothschild(Europe), poz. nr. 16 în Lista menționată (Anexa nr. 1).

Sau, având în vedere faptul că s-a stabilit legalitatea cesionării contractele de credit performante către persoane fizice toate băncile ar putea cesiona toate contractele de credit către omul Jacob Rothschild. Dar atunci iluzia s-ar risipi iar așa numita supraveghere bancară ar fi una din primele victime.

Sau am putea părăsi domeniul financiar și cea mai mare companie din România, Automobile Dacia, și-ar putea organiza activitatea astfel încât să cesioneze veniturile obținute din vânzarea autoturismelor către o persoană juridică din afara țării, dar producția autoturismelor să se realizeze în continuare în totalitate cu infrastructura și personal, pe teritoriul României.

În diferite forme principiul ar putea fi aplicat de către toți operatorii economici din România care și-ar putea organiza activitatea astfel încât veniturile obținute să fie cesionate unei persoane juridice din afara României, chiar dacă prin Directiva UE

1164/2016 se subliniază necesitatea de a garanta faptul că impozitele sunt plătite acolo unde sunt generate profiturile și valoarea.

Ceea ce este legal pentru unul este legal pentru toți. "*Suntem cu toții împreună*" ar avea cu adevărat o aplicare practică prin eludarea masivă a plății taxelor fiscale, ceea ce echivalează cu falimentarea și distrugerea inevitabilă a Statului și transferarea puterii către bănci și corporații și în ultimă instanță către persoane fizice. Un adevărat stat care numai "stat de drept" nu poate fi numit.

III. Atribuții Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor

Conform prevederilor art. 3 din H.G. nr. 700/2012 Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor are următoarele atribuții:

i) controlează respectarea dispozițiilor legale privind protecția consumatorilor, referitoare la securitatea produselor și serviciilor, precum și la apărarea drepturilor legitime ale consumatorilor, prin efectuarea de controale pe piață la producători, importatori, distribuitori, vânzători, prestatori de servicii, inclusiv servicii financiare, și în unitățile vamale, având acces la locurile în care se produc, se depozitează ori se comercializează produsele sau în care se prestează serviciile, precum și la documentele referitoare la acestea, excepție făcând controalele igienicosanitare și sanitar-veterinare la producători, în cazul produselor alimentare;

j) constată contravenții și dispune măsuri de limitare a consecințelor producerii, prestării, importului, comercializării sau oferirii gratuite a unor produse alimentare ori nealimentare și servicii, inclusiv servicii financiare, care nu sunt în concordanță cu dispozițiile legale din domeniile de activitate ale Autorității, prin aplicarea sancțiunilor contravenționale prevăzute de lege, sesizează organele de urmărire penală ori de câte ori constată încălcări ale legii penale;

u) primește și rezolvă sau, după caz, transmite spre soluționare celor în drept, potrivit competențelor, sesizările asociațiilor pentru protecția consumatorilor, precum și sesizările persoanelor fizice cu privire la încălcarea drepturilor consumatorilor, în condițiile legii;

Conform prevederilor art. 6, alin. (9) din H.G. nr. 700/2012 personalul din cadrul Autorității are atribuții de supraveghere, inspecție și control, precum și de constatare și sancționare a contravențiilor în domeniul de activitate, doar pe teritoriul țării.

În conformitate cu prevederile legale menționate limita de competență a Autorității este determinate de *teritoriul țării*, ale cărui limite sunt reglementate de art. 3, alin. (2) din Constituție.

Prin urmare, pentru o persoană juridică care nu are sediul social pe teritoriul României și nu are înființate sucursale pe teritoriul României, nu intră în competența Autorității în a îndeplini atribuțiile prevăzute de H.G. nr. 700/2012, atribuțiile fiind limitate în cazul reclamațiilor transfrontaliere.

Modalitatea de soluționare a reclamațiilor transfrontaliere este reglementată de punctul 4.2 din Procedura generală privind soluționarea petițiilor consumatorilor, astfel:

În funcție de autoritatea competentă, se disting trei tipuri de situații:

(1) cele pentru care ANPC este responsabilă cu instrumentarea lor. Se urmează procedura generală sau, în cazul reclamațiilor formulate în baza Regulamentului CE nr. 261/2004 privind drepturile pasagerilor pe transport aerian, se va ține cont de aspectele specifice ale acestuia;

(2) cele pentru care ANPC nu este responsabilă cu instrumentarea, caz în care reclamațiile:

a) se redirecționează către ECC România (ca de exemplu: bagaje pierdute sau achiziționare de produse de către un consumator român direct de la un comerciant din alt stat membru);

b) se redirecționează către autoritatea competentă din alt stat membru (în cazurile expres prevăzute de Regulamentul CE nr. 261/2004);

(3) cele care se transmit la ANPC pentru a fi introduse în sistemul instituit în baza Regulamentului CE nr. 2006/2004 de cooperare administrativă la nivel transfrontalier, (ca de exemplu în cazul practicilor care pot afecta interesele mai multor consumatori, cum ar fi achiziționarea de produse on line). Deoarece în aceste cazuri ANPC poate doar întreprinde demersurile necesare pentru încetarea practicii, dar nu se pot dispune măsuri pentru recuperarea daunelor de către consumatori, reclamațiile se transmit de asemenea, pentru soluționare pe cale amiabilă, către ECC România.

Centrul European al Consumatorilor din România (ECC România) reprezintă o unitate finanțată de la bugetul de stat și de la Comisia Europeană, organizată la nivel de direcție în cadrul Autorității.

Baza legală de funcționare ECC România este Regulamentul (UE) Nr. 254/2014 *(Anexa nr. 3)*, privind un program multianual privind protecția consumatorilor pentru perioada 2014-2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1926/2006/CE.

Informarea, sprijinul și acordarea de consultant sunt serviciile oferite de ECC România consumatorilor din România în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) Nr. 254/2014, așa cum este prezentat pe adresa web proprie www.eccromania.ro/despre-noi/ce-este-ecc-romania/.

Sprijinul în soluționarea unei plângeri împotriva unui comerciant dintr-un alt stat membru constă în cooperarea cu alte Centre din ECC-Net pentru a găsi o soluție amiabilă la problemele întâmpinate iar consultanța este oferită atunci când soluționarea pe cale amiabilă nu este posibilă, privind mijloacele alternative de soluționare a litigiilor, Procedura Europeană privind Cererile cu Valoare Redusă (sub 2.000 de euro), respectiv Procedura Europeană privind Somația de Plată sau un alt organism.

Sprijinul în soluționarea unei plângeri poate fi acordat numai în cazul în care nu este aplicabilă legislația națională, precum O.G. nr. 21/1992.

Deși nu este nicăieri prevăzut în cadrul Regulamentului (UE) Nr. 254/2014 ECC România nu preia plângeri împotriva unei instituții financiare dintr-un alt stat membru.

Ținând seama că singurul sprijin oferit consumatorilor reprezintă medierea unei soluții amiabile și având în vedere că ECC România nu poate obliga comerciantul să accepte soluționarea litigiului pe cale amiabilă, indiferent dacă au fost sau nu constatate încălcări ale legii, și nu poate reprezenta în mod legal consumatorii, ECC România nu a fost concepută prin legislația comunitară ca o Autoritate pentru protecția consumatorilor ci doar o instrument de mediere în relația consumatori-operatori economici.

Regulamentului CE nr. 2006/2004 de cooperare administrativă la nivel transfrontalier a fost abrogat de Regulamentul CE nr. 2394/2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului.

IV. Prevederi legislative naționale privind protecția consumatorilor

Privind domeniul financiar bancar, în cazul contractelor de credit, Autoritatea are atribuții în a verifica respectarea următoarelor prevederi legislative:

- Legea nr. 296/2004 privind Codul consumului;
- O.G. nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor;
- Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori;
- Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii;
- Legea nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare;
- Legea nr. 289/2004 privind regimul juridic al contractelor de credit pentru consum destinate consumatorilor, persoane fizice (abrogată în prezent);
- O.G. nr. 85/2004 privind protecția consumatorilor la încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare;

- H.G. nr. 1553/2004 privind unele modalități de încetare a practicilor ilicite în domeniul protecției intereselor colective ale consumatorilor;
- Legea nr. 148/2000 privind publicitatea;
- O.U.G. nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori;
- O.U.G. nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile;

V. Prevederi legislative naționale în vigoare privind instituțiile de credit din afara țării

Pentru contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, conform art. 59, alin. (2) din O.U.G. nr. 52/2016, cesionarul contractului de credit, respectiv cesionarul creanței este obligat să aibă sediul social, o sucursală sau un reprezentant în România pentru rezolvarea eventualelor litigii și pentru a răspunde contravențional și/sau, după caz, penal, în fața autorităților publice iar conform art. 60, lit. a) se interzice cesionarea contractului de credit și a accesoriilor, precum și a creanței către o entitate care nu are sediul social, o sucursală sau un reprezentant în România.

Conform art. 135, alin. (1) din O.U.G. nr. 52/2016 prevederile art. 59, alin. (2) și art. 60, lit. a) nu se aplică contractelor de credit aflate în curs de derulare la data intrării în vigoare a acesteia, respectiv 30.09.2016.

Pentru contractele de credit, altele decât contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile reglementate de O.U.G. nr. 52/2016, conform art. 71, alin. (2) din O.U.G. nr. 50/2010 cesionarul contractului de credit, respectiv cesionarul creanței, este obligat să aibă sediul social, o sucursală sau un reprezentant în România pentru rezolvarea eventualelor litigii și pentru a răspunde contravențional și/sau penal în fața autorităților publice iar conform art. 71², lit. a) se interzice cesionarea contractului de credit și a accesoriilor, precum și a creanței către o entitate care nu are sediul social, o sucursală sau un reprezentant în România.

Conform art. 95 din O.U.G. nr. 50/2010 prevederile art. 71, alin. (2) și art. 71², lit. a) nu se aplică contractelor de credit aflate în curs de derulare la data intrării în vigoare a acesteia, respectiv 21.06.2010.

VI. Regulamentul CE nr. 2394/2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului

Conform prevederilor alin. (5) din preambulul Regulamentului CE nr. 2394/2017, care nu se aplică și pentru încălcarea legislației naționale: *„Consumatorii ar trebui să fie, de asemenea, protejați împotriva încălcărilor sancționate prin prezentul regulament care*

au încetat deja, dar ale căror efecte negative pot continua. Autoritățile competente ar trebui să dispună de competențele minime necesare pentru a ancheta și a dispune încetarea acestor încălcări ori a le interzice în viitor, pentru a împiedica repetarea lor, cu scopul de a asigura un nivel ridicat de protecție a consumatorului.”

Conform art. 1 regulamentul stabilește condițiile în care autoritățile competente care au fost desemnate de către statele membre ca fiind responsabile pentru asigurarea respectării legislației Uniunii care protejează interesele consumatorilor cooperează și își coordonează acțiunile între ele și cu Comisia, pentru a garanta respectarea acestei legislații și pentru a asigura buna funcționare a pieței interne, precum și pentru a îmbunătăți protecția intereselor economice ale consumatorilor.

Conform art. 3, alin. (2) "*încălcarea în interiorul Uniunii*" înseamnă orice acțiune sau omisiune care contravine legislației Uniunii care protejează interesele consumatorilor și care a adus, aduce sau ar putea aduce prejudicii intereselor colective ale consumatorilor care își au reședința într-un stat membru diferit de cel:

- (a) în care își are originea sau a avut loc acțiunea sau omisiunea în cauză;
- (b) pe teritoriul căruia este stabilit comerciantul responsabil de acțiunea sau omisiunea în cauză; sau
- (c) în care se găsesc mijloacele de probă sau activele comerciantului care au legătură cu acțiunea sau cu omisiunea respectivă;

În cazurile noastre s-ar potrivi varianta de la litera b) conform căreia consumatorii își au reședința într-un stat membru diferit de cel pe teritoriul căruia este stabilit comerciantul responsabil de acțiunea sau omisiunea în cauză, dar din preambulul regulamentului și din prevederile acesteia reiese că se referă la încălcările transfrontaliere și nu la protecția consumatorilor pe teritoriul național.

Conform art. 3, alin. (1) "*legislația Uniunii care protejează interesele consumatorilor*" înseamnă *regulamentele și directivele transpuse în dreptul intern al statelor membre și care sunt enumerate în anexa la prezentul regulament*”.

În cadrul anexei doar următoarele directive sunt transpuse în legislația națională privind domeniul financiar:

1. Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii – transpusă în legislația națională prin Legea nr. 193/2000.
9. Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori transpusă în legislația națională prin Legea nr. 363/2007.

14. Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori - transpusă în legislația națională prin O.U.G. nr. 50/2010.

23. Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale - transpusă în legislația națională prin O.U.G. nr. 52/2016.

Doar pentru directivele menționate, cu aplicare în cazul contractelor de credite, se aplică regulamentul pentru legislația națională privind protecția consumatorilor Regulamentul nu se aplică iar prevederile Regulamentului CE nr. 2394/2017 nu sunt încă transpuse în legislația națională, proiectul de lege (*Anexa nr. 07*) putând fi accesat la pe pagina web a Autorității <https://anpc.ro/> la secțiunea „Legislație/ Transparența decizionala”.

Conform art. 4 din proiectul de lege, se poate constata că accentul se pune cazurile în care prin conținutul unei interfețe online se încalcă legislația și nu sunt disponibile alte mijloace eficiente pentru a pune capăt sau a interzice încălcarea și pentru a evita riscul unor prejudicii grave aduse intereselor colective ale consumatorilor.

Începând cu acest an au fost primite în cadrul ANPC, birou unic de legătură și autoritate competentă, 5 alerte din parte altor Comisariate pentru Protecția Consumatorilor. Nota A.N.P.C. nr. 4546, emisă de Serviciul Armonizare Europeană și Parteneriate (S.A.E.P.) (*Anexa nr. 08*), privind alerta primită prin Sistemul de alerte CPC IMI System (Internal Market Information System – Sistemul de Informare privind piața internă) din partea unui stat membru, Bulgaria, cu privire la faptul că un magazin web redirecționează consumatorul către o versiune a interfeței sale online care este diferită de cea a interfeței în care clientul a încercat inițial să aibă acces, reprezintă un model de alertă din care reiese modalitatea de colaborare a A.N.P.C. cu celelalte Autorități din Uniunea Europeană.

Încălcarea prevederilor O.G. nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, act normativ național, nu intră sub incidența prevederilor Regulamentului CE nr. 2394/2017 și a proiectului de lege care transpune regulamentul în legislația națională.

VII. Dreptul Uniunii Europene și dreptul național

În conformitate cu prevederile art. 4, alin. (2) Tratatul privind funcționarea Uniunii europene (TFUE) (*Anexa nr. 02*) protecția consumatorilor reprezintă domeniu principal de competență a Uniunii partajată cu statele membre iar în conformitate cu prevederile art. 169 (ex-articolul 153 TCE) din TFUE, *„pentru a promova interesele consumatorilor și pentru a asigura un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, Uniunea contribuie la protecția sănătății, a siguranței și a intereselor economice ale consumatorilor, precum și*

la promovarea dreptului acestora la informare, educare și organizare în vederea apărării intereselor lor."

Principiul supremației dreptului Uniunii Europene (UE) asupra dreptului național al statelor member este un principiu fundamental al ordinii juridice comunitare.

Ordinea de drept a Uniunii Europene deosebește între dreptul primar și cel secundar al Uniunii.

Dreptul primar se referă la dreptul european al tratatelor, adică la Tratatul privind Uniunea Europeană (Tratatul UE) și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Tratatul FUE), care conține ordinea de drept comună și are aplicare nemijlocită în statele member.

Directivile reprezintă, împreună cu regulamentele, deciziile și deciziile-cadru, dreptul secundar al Uniunii Europene.

Regulamentul CE nr. 2394/2017 reprezintă un act normativ al dreptului secundar al Uniunii Europene și este obligatoriu în toate părțile sale și se aplică nemijlocit în fiecare stat membru.

Dar așa cum a fost prezentat la punctual **VI.** prevederile Regulamentului CE nr. 2394/2017 se aplică doar regulamentelor și directivelor transpuse în dreptul intern al statelor membre și care sunt enumerate în anexa la regulament și nu se aplică și pentru legislația națională, alta decât cea care nu reprezintă transpunerea unui act normativ european.

Conform prevederilor Constituția României, Titlul II Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale, Capitolul I Dispoziții comune, art. 15, alin. (1): *„Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”*

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor este instituția publică care funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea ministrului economiei, comerțului și mediului de afaceri, care coordonează și realizează strategia și politica Guvernului în domeniul protecției consumatorilor și acționează pentru prevenirea și combaterea practicilor care dăunează vieții, sănătății, securității și intereselor economice ale consumatorilor conform prevederilor H.G. nr. 700/2012.

Protejarea cetățenilor români prin aplicarea legislației naționale specifice protecției consumatorilor nu reprezintă o acțiune contrară dreptului Uniunii Europene, ce are drept obiectiv asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor, atâta vreme cât dreptul comunitar nu asigură un nivel de protecție a drepturilor fundamentale echivalent cu cel asigurat de dreptul național.

Principiul supremației dreptului Uniunii Europene nu este aplicabil numai în ordinea juridică a Uniunii ci și în relațiile dintre state reglementând astfel limitele de

competență a statelor membre, or, așa cum a fost prezentat la punctul **III. limita de competență a Autorității, în ceea ce privește respectarea legislației naționale privind protecția consumatorilor, este reprezentată de teritoriul țării.**

VIII. Principiul răspunderii personale contravenționale

Conform principiului teritorialității, legea contravențională română se aplică faptelor săvârșite pe teritoriul României sub toate aspectele juridice, respectiv aprecierea existenței contravențiilor, aplicării și executării sancțiunilor contravenționale și referitor la efectele juridice ale contravențiilor săvârșite pe teritoriul țării. Incidența principiului teritorialității legii contravenționale presupune aplicarea exclusivă și necondiționată a legii contravenționale române, cu excepția cazurilor care impun derogări justificate prin rațiuni superioare celor ce au determinat instituirea principiului teritorialității.

Răspunderea juridică reprezintă complexul de drepturi și obligații conexe care, potrivit legii, i-au naștere ca urmare a săvârșirii unei fapte ilicite și care constituie cadrul de realizare a constrângerii de stat, prin aplicarea sancțiunilor juridice în scopul asigurării stabilității raporturilor sociale și a îndrumării membrilor societății în spiritul respectării ordinii de drept.

Principiul personalității răspunderii contravenționale constituie regula potrivit căreia atât obligația, ce decurge dintr-o normă contravențională, de a avea o anumită conduită cât și răspunderea ce decurge din nesocotirea acelei obligații, revin persoanei care nu și-a respectat obligația săvârșind fapta interzisă și nu alteia sau unui grup de persoane.

Principiul răspunderii personale contravenționale vine să garanteze aplicarea tratamentului sancționator doar acelei persoane, fizice ori juridice, care a încălcat normele de drept contravențional, angrenându-se astfel răspunderea sa juridică. Într-o altă formulare, răspunderea contravențională revine numai celui efectiv vinovat de comiterea faptei ilicite, potrivit principiului răspunderii personale.

Răspunderea contravențională reprezintă o răspundere sancționatorie ce are drept fundament juridic o faptă contravențională săvârșită de o persoană fizică sau juridică, iar prin intermediul forței coercitive a statului persoana vinovată de nesocotirea dispozițiilor legale contravenționale este ținută personal a răspunde.

În data 06.08.2018, prin procesul verbal de constatare a contravenției nr. 0765283, Autoritatea a sancționat contravențional Bancpost S.A. pentru încălcarea prevederilor legale privind practicile comerciale incorecte conform Legii 363/2007, cât și pentru afectarea intereselor economice ale consumatorilor, conform O.G. 21/1992 și a fost aplicată măsura complementară "Restituirea sumelor de bani percepute nejustificat pentru întreg portofoliul de credite cesionat de către Bancpost S.A (fie direct, fie prin

intermediul altor societati, respectiv EFG New Europe Funding II B.V., Eurobank Ergasias S.A. etc. fara a ne limita) reprezentand dobanzi, dobanzi penalizatoare, penalitati calculate si retinute in perioada 11.07.2008-27.03.2018, cand cesionar a fost EFG New Europe Funding II B.V. (actuala ERB New Europe Funding II B.V.)”

Procesul verbal de constatare a contravenției a fost contestat în instanță de judecată și reprezintă obiectul dosarului nr. 18330/300/2018 iar instanța de judecată a stabilit că sancționarea Bancpost S.A. pentru fapte comise de un tert, EFG New Europe Funding II B.V., s-a realizat prin încălcarea principiului personalității răspunderii contravenționale.

EFG New Europe Funding II BV (actuala ERB New Europe Funding II BV) a cesionat către Eurobank Ergasias Grecia o parte din contractele de credit.

Cazul EFG New Europe Funding II BV Olanda - Bancpost S.A. este identic cu cazul First Bank S.A. – Eurobank Ergasias S.A. Grecia, First Bank S.A., în calitate de administrator al contractelor al căror credit este Eurobank Ergasias S.A. Grecia, invocând deasemenea principiul încălcării răspunderii contravenționale în plângerile depuse în instanță împotriva proceselor verbale de constatare a contravenției încheiate de Autoritate.

Pentru a respecta principiul răspunderii personale contravenționale Autoritatea trebuie să realizeze încheierea proceselor verbale de constatare a contravenției pentru persoanele juridice din afara României care săvârșesc faptele contravenționale.

IX. Ordonanța nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor

Ordonanța nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor nu reglementează în mod clar aprecierea existenței contravențiilor, aplicării și executării sancțiunilor contravenționale și referitor la efectele juridice ale contravențiilor săvârșite pe teritoriul României de persoane juridice care nu au sediul în România.

Singura referire în Ordonanța nr. 2/2001 la persoanele juridice fără sediu în România este în cadrul art. 8, alin. (5), adăugat prin Legea nr. 203 din 20 iulie 2018, alineat care prevede că sumele provenite din amenzile aplicate persoanelor fizice fără domiciliu în România și persoanelor juridice fără sediu în România se fac venit la bugetul de stat. În cadrul Autorității nu este reglementat care este contul de trezorerie dedicat, conform art. 28, alin. (2) din O.G. nr. 2/2001, în care poate achită o amendă contravențională de către o persoană juridică care nu are sediul în România.

Conform art, 16, alin. (6) din O.G. nr. 2/2001: *În situația în care contravenientul este persoană juridică în procesul-verbal se vor face mențiuni cu privire la denumirea,*

sediul, numărul de înmatriculare în registrul comerțului și codul fiscal ale acesteia, precum și datele de identificare a persoanei care o reprezintă.

Se constată astfel obligativitatea menționării în procesul verbal a datelor de identificare a reprezentantului legal al persoanei juridice.

Prin Decizia nr. 19/2018 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție a decis că reprezentarea convențională a persoanei juridice nu se poate face prin mandatar persoană juridică, nici prin consilierul juridic sau avocatul acesteia din urmă, potrivit art. 84 alin. (1) din Codul de procedură civilă, astfel cum acesta a fost interpretat prin Decizia nr. 9/2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Iar prin Decizia nr. 9/2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție s-a decis că reprezentarea convențională a persoanei juridice în fața instanțelor de judecată nu se pot face prin mandatar persoană juridică, nici prin consilierul juridic sau avocatul acesteia din urmă.

Până în prezent reprezentarea convențională a persoanelor juridice din afara României în fața Autorității s-a realizat prin mandatar persoană juridică, sau prin consilierul juridic sau avocatul acesteia din urmă.

Semnătura reprezentantului legal al operatorului economic este necesară și pentru evidențierea controalelor în registrul unic de control al punctului de lucru controlat a acțiunii de control în domeniul protecției consumatorilor, conform prevederilor art. 2, alin. (2) din Legea nr. 252/2003 privind registrul unic de control.

Pentru persoanele juridice române există posibilitatea de a accesa baza de date a Oficiului Național al Registrului Comerțului pentru a afla datele reprezentanților legali chiar și în cazul imposibilității contactării acestora, dar acest fapt este imposibil în cazul persoanelor juridice din afara țării.

În cazul persoanelor juridice din afara țării, în lipsa unei modalități oficiale de a afla sediul social, nu pot fi respectate prevederile art. 27 din O.G. nr. 2/2001 de comunicare a procesului-verbal prin poștă, cu aviz de primire, sau prin afișare la sediul contravenientului.

Conform art. 32, alin. (2) din O.G. nr. 2/2001: *„Plângerea se depune la judecătoria în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția.”* În cazul persoanelor juridice din afara țării, ce prestează servicii în mod direct pe teritoriul României, în lipsa sediului pe teritoriul României, nu poate fi identificată circumscripția în care a fost săvârșită contravenția și implicit și judecătoria la care se depune plângerea.

Conform art. 39, alin. (2), lit. b) din O.G. nr. 2/2001, în vederea punerii în executare a sancțiunii amenzii contravenționale, procesul-verbal de constatare a contravenției, neatacat cu plângere în termenul legal, se transmite organelor de specialitate ale unităților subordonate Ministerului Finanțelor Publice - Agenția Națională

de Administrare Fiscală, în a căror rază teritorială își are domiciliul fiscal contravenientul persoană juridică, or în cazul persoanelor juridice din afara țării nu se pot respecta prevederile legale având în vedere cazul evident că Agenția Națională de Administrare Fiscală nu are unități deschise în afara țării.

X. Abateri de la prevederile legale privind protecția consumatorilor

În cazul contractelor de credit aflate în portofoliul Eurobank Ergasias S.A. cu sediul în Grecia, au fost constatate abateri de la prevederile legale prin prestarea de servicii în care au fost afectate interesele economice ale consumatorilor încălcându-se astfel prevederile art. 7, lit. c, liniuța a 2-a din O.G. 21/1992, prin:

- modalitatea de stabilire a dobânzii variabile care a variat doar în sens crescător în funcție de factori subiectivi de voința creditorului;
- modalitatea de calculare a penalităților la întreg soldul creditului declarant scadent anticipat, întâlnindu-se cazuri în care cuantumul penalităților a depășit cu mult soldul creditului restant; menționăm în acest sens că există un număr de 7014 contracte de credit declarate exhibil; exemplu de caz întâlnit: suma declarată exigibilă era de 125.275 CHF, iar dobânda penalizatoare calculată, după declararea exigibilității, la întreg soldul creditului, era în sumă de 212.709 CHF;
- imposibilitatea debitorului cesionat de a radia ipoteca în cazul unui contract de credit rambursat, încheiat cu Bancpost S.A. și cesionat către EFG New Europe Funding II BV (actuala ERB New Europe Funding II BV) și ulterior către Eurobank Ergasias.

Autoritatea nu poate interveni în cazul în constatării și altor abateri de la prevederile O.G. nr. 21/1992, precum nerespectarea clauzelor contractuale (art. 7, lit. c), liniuța a 3-a) sau majorarea abuzivă a dobânzii (art. 9³, lit. e).

Deasemenea Autoritatea este în imposibilitatea de a verifica respectarea prevederilor art. 13, alin. (1) din Legea nr. 193/2000, privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori, în dosarele în care instanțele de judecată a constatat existența clauzelor abuzive în contractele încheiate de Bancpost S.A. și care sunt în prezent cesionate către Eurobank Ergasias Grecia.

XI. Număr consumatori clienți ai unor bănci din afara României

Conform datelor transmise de către bănci, pentru un număr de 9350 consumatori clienți în prezent ai unor instituții de credit, cu sediul în afara României, Autoritatea nu poate acționa, conform atribuțiilor prevăzute de H.G. nr. 700/2012, pentru prevenirea și combaterea practicilor care dăunează vieții, sănătății, securității și intereselor economice ale consumatorilor, datele fiind următoare:

- 1865 contracte de credit, cesionar Credit Europe Bank N.V. Olanda, administrate pe teritoriul României de Credit Europe Ipotecar IFN S.A. (*Anexa nr. 9*);
- 7485 contracte de credit, cesionar Eurobank Ergasias Grecia, administrate pe teritoriul României de First Bank S.A. (*Anexa nr. 10*);

Numărul de contracte de credit se referă doar la contractele de credit în derulare și nu cuprinde contractele de credit pentru care a fost declarată scadenta anticipată și/sau a fost inițiată executarea silită astfel încât numărul consumatorilor afectați este mai mare.

Contractele de credit menționate nu intră sub incidența prevederilor legale de la punctul V. conform cărora cesionarul creanței este obligat să aibă sediul social, o sucursală sau un reprezentant în România pentru rezolvarea eventualelor litigii și pentru a răspunde contravențional și/sau, după caz, penal, în fața autorităților publice, fiind contracte de credit care erau în derulare la data intrării în vigoare a prevederilor legale.

În cazul instituției de credit Bancpost S.A. s-a constatat cesionarea creditelor performante în anul 2008 către EFG New Europe Funding II B.V. (actuala ERB New Europe Funding II B.V.), persoană juridică cu sediul în Olanda, care ulterior nu au mai fost cesionate către Eurobank Ergasias S.A. Grecia, 51.000 fiind numărul estimat de consumatori pentru care începând cu anul 2008 prestarea serviciilor se realizează de către o persoană juridică care nu are sediul în România, consumatori pentru care deasemenea Autoritatea nu poate acționa, conform atribuțiilor prevăzute de H.G. nr. 700/2012.

În contextul în care cesionarea creditelor, inclusiv a celor performante, este o practică care a fost constatată în cadrul activității de control și supraveghere piață, ținând seama de principiul răspunderii personale contravenționale, de numărul mare de consumatori care pot fi afectați și de numărul redus de personal al Autorității, constatarea contravențiilor și dispunerea de măsuri de remediere sunt imposibil a fi realizate în practică pentru întreg portofoliul de clienți afectați de încălcări ale legii în termenul de 6 luni de la data săvârșirii faptei prevăzut de art. 13 din O.G. nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, și s-a propus conducerii Autorității analizarea oportunității de propunere de modificare a acestui termen astfel încât pentru abaterile de la prevederile legale constatate în cazul prestatorilor de servicii prescripția să intervină la 6 luni de la data la care încălcările nu mai produc efecte negative, cu scopul de a asigura un nivel ridicat de protecție a consumatorului în sensul prevederilor alin. (5) din preambulul Regulamentului CE nr. 2394/2017.

Modificarea prevederilor art. 13 din O.G. nr. 2/2001, sau reglementarea prescrierii aplicării sancțiunii amenzii contravenționale în legislația specifică protecției consumatorilor, este cu atât mai necesară având în vedere faptul că prescrierea în

termenul de 6 luni poate interveni și pentru încălcarea prevederilor legale menționate la punctul V., respectiv pentru încălcarea prevederilor art. 59, alin. (2) și art. 60, lit. a) din O.U.G. nr. 52/2016 și prevederilor art. 71, alin. (2) și art. 71², lit. a) din O.U.G nr. 50/2010.

XII. Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor

În cursul lunii noiembrie 2019 aspectele prezentate au fost aduse la cunoștința fostului președinte al Autorității, d-nul Constantinescu Horia, hotărându-se sesizarea Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, Guvernului României și Comisiei economice, industriei și servicii din cadrul Senatului României.

Sesizarea nu a fost finalizată în cursul lunii noiembrie 2019, iar în contextul în care d-nul Constantinescu Horia a fost demis din funcția de președinte al Autorității, situația a fost adusă la cunoștința președintelui interimar al Autorității, d-na Ionescu Mihaela Irina care a hotărât sesizarea doar a instituției ierarhic superioare, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, fapt care a fost realizat prin adresa A.N.P.C. nr. 17389/11.12.2019, înregistrată la Ministerul Economiei cu nr. 274572/16.12.2019 (*Anexa nr. 11a*), cu transmiterea unui referat (*Anexa nr. 11b*) însoțit de o notă de fundamentare de 18 pagini și anexele aferente.

Prin adresa menționată a fost comunicat conducerii Autorității, și transmis totodată și Ministerului Economiei, faptul că în cazul instituțiilor de credit, persoane juridice care nu au sediul în România, au fost constatate abateri de la prevederile legale privind protecția consumatorilor, respectiv încălcarea prevederilor O.G. nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, pentru care Autoritatea nu deține pârghiile legale pentru a constata abateri și pentru a dispune măsuri de remediere conform atribuțiilor prevăzute de lege.

În data de 17.12.2019 domnul Cozminski Eduardt a fost numit la conducerea Autorității, iar în data de 18.12.2019 în cadrul unei întâlniri situația a fost prezentată verbal președintelui stabilindu-se organizarea unei întâlniri cu reprezentanții Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri în ziua următoare, în data de 19.12.2019, întâlnire care nu a mai avut loc.

Prin referatul Direcției Produse și Servicii Financiare Bancare și Nebancare nr. 17797/20.12.2019 (*Anexa nr. 12*), a fost comunicat conducerii Autorității faptul că activitatea Direcției Produse și Servicii Financiar Bancare și Nebancare este blocată în ceea ce privește verificarea respectărilor prevederilor legale privind protecția consumatorilor pentru operatorii economici din afara României care prestează servicii în mod direct pe teritoriul României, solicitându-se totodată și analizarea necesității stringente de a dispune emiterea cu celeritate de către Direcțiile și Serviciile cu incidență

în activitatea de control și supraveghere piață, respectiv Serviciul Juridic și Serviciul Armonizare Europeană și Parteneriat, a unor puncte de vedere scrise din care să reiasă în mod clar dacă personalul Autorității are sau nu are competențe în a desfășura activitate de control și supraveghere piață pentru persoane juridice care nu au sediul social și reprezentant legal în România și prestează servicii în mod direct pe teritoriul României.

În data de 14.02.2020 aspectele prezentate au fost readuse în atenția conducerii Autorității printr-o nouă adresă (*Anexa nr. 13*) comunicându-se totodată și faptul că în cadrul C.J.P.C. Constanța au fost înregistrate reclamațiile nr. 283/30.01.2020 și nr. 286/30.01.2020 împotriva Credit Europe Bank N.V., persoană juridică cu sediul în Olanda, termenul de soluționare al reclamațiilor prevăzut de O.G. nr. 27/2002 fiind de 30 zile, cu posibilitatea de prelungire cu până la 15 zile.

În data de 02.03.2020 s-a revenit cu o nouă adresă în atenția conducerii Autorității prin care s-a comunicat neprimirea răspunsului la referatele și memoriile anterioare.

În contextul în care nu a fost primit răspuns în data de 12.03.2020 a fost transmisă o informare în atenția conducerii Autorității (*Anexa nr. 14*) prin care s-a comunicat intenția de sesizare a mass-mediei în baza Legii nr. 571/2004 pentru fapte de încălcare a legii.

În data de 26.03.2020 prin adresa nr. 17797 (*Anexa nr. 15*) s-a primit răspunsul conducerii Autorității la referatele și memoriile menționate, răspuns structurat în trei părți.

În prima parte sunt menționate, pur și simplu, atribuțiile Autorității prevăzute de art. 3, alin. (1) din H.G. nr. 700/2012, atribuții care au fost menționate în memoriile transmise către conducerea Autorității și prevederile art. 8, alin. (3) din H.G. nr. 700/2012 ce prevăd dreptul personalului Autorității de a beneficia de protecția legii și de apărare împotriva oricărei ingerință sau amestec în activitatea, de natură să îi influențeze libertatea de apreciere, de execuție, de decizie sau de control.

În raport de dispozițiile legale menționate mai sus se comunică doar faptul că se pot lua măsuri de sancționare, de suspendare/sistare a activității ca urmare a constatării încălcării legislației de protecție a consumatorilor și a măsurilor stabilite prin procesele verbale de constatare a contravenției, în limitele stabilite de actele normative incidente aflate în vigoare și conform atribuțiilor fișei postului, fără a fundamenta comunicarea în raport cu considerentele prezentate în adresele transmise (*Anexa nr. 11b și Anexa nr. 12*). Se comunică și faptul că măsurile dispuse prin procese verbale sunt supuse controlului instanțelor judecătorești.

Se mai comunică faptul că în cadrul Comisariatului Regional pentru Protecția Consumatorilor Regiunea Vest (Timiș) au fost încheiate documente de control la operatorul economic Eurobank Ergasias S.A..

În partea a doua se comunică faptul că nu a fost primit răspuns de la Ministerul Economiei la adresa nr. 274572/16.12.2019.

Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri nu a avut bunăvoința să acorde sprijinul necesar pentru apărarea intereselor a zeci de mii de consumatori în vederea îndeplinirii atribuțiilor Autorității, instituție în subordine, din subordine, dar a avut bunăvoința în a insista în 3 rânduri privind neprimirea răspunsului în cazul unei petiții în care era implicat interesul unui singur consumator, conform adresei nr. 200.644/06.03.2020 (Anexa nr. 16).

În partea a treia se comunică faptul că este în curs de elaborare proiectul de act normativ ce vizează asigurarea cadrului legal intern necesar aplicării Regulamentului nr. 2394/2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului, act normativ ale căror prevederi au fost deja prezentate în punctul VI. la prezenta notă de fundamentare.

Menționarea în cadrul adresei nr. 17797/26.03.2020 (Anexa nr. 15) a faptului că au fost încheiate documente de control împotriva operatorului economic Eurobank Ergasias SA Grecia de către agenți constatori din cadrul unui alt Comisariat Regional, doar cu simpla menționare că la încheierea acestuia a fost avut în vedere libera circulație a bunurilor și serviciilor și cu respectarea prevederilor O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenției, nu pot fi considerate argumente temeinice având în vedere considerentele prezentate anterior.

Funcțiile de conducere ale Autorității aveau obligația de a stabili în mod clar și fundamentat dacă Autoritatea are sau nu competențe în a verifica respectarea prevederilor legale și a dispune măsuri corespunzătoare privind protecția consumatorilor privind instituțiile financiare din afara României și de a dispune emiterea de acte administrative pentru organizarea activității Autorității în acest sens.

Conducerea Autorității a evitat analizarea considerentelor prezentate de personalul de specialitate din subordine și nu a dispus măsurile necesare, conform atribuțiilor prevăzute de lege, invocând în mod eronat prevederile art. 8, alin. (3) din H.G. nr. 700/2012 ce reglementează libertatea de apreciere, de execuție, de decizie sau de control a personalului de execuție.

Ipocrizie a conducerii Autorității, care fiind chemată să se pronunțe privind modalitatea de control a instituțiilor financiare cu sediul în afara României, a evitat în mod deliberat să se pronunțe privind acest subiect, cu impact asupra mii de consumatori, dar începând cu anul 2010, când a fost implementat O.U.G. nr. 50/2010, funcțiile de

conducere din cadrul Autorității au intervenit, în mod abuziv, fără consultarea personalului de specialitate din cadrul Autorității, privind modalitatea de implementare a O.U.G. nr. 50/2010, emițând în acest sens documente care au avut o influență directă sau indirectă în activitatea de control.

În acest sens conducerea Autorității a emis către Asociația Română a Băncilor adresa cu nr. 1048/29.07.2010 și către OTP Bank adresa nr. 469/24.01.2014 (adrese invocate ulterior de către bănci în activitatea de control ca justificare privind legalitatea modului de implementare a O.U.G. nr. 50/2010.

Deasemenea conducerea Autorității a mai emis circularele nr. 4749/07.10.2013 și nr. 1589/18.02.2014, Ordinul nr. 358/23.10.2013 și a transmis modele de răspunsuri către petenți, documente prin care cercetarea reclamațiilor privind serviciile financiare, a fost impusă a se realiza într-un mod prestabilit, intervenindu-se astfel în activitatea de control, nu în sprijinul consumatorilor ci în sprijinul instituțiilor de credit, aspecte prezentate detaliat în cadrul avertizării publice din data 16.01.2019.

Sistemul financiar bancar nu este singurul domeniu în care conducerea Autorității a acționat contrar atribuțiilor prevăzute de lege prin intervenția în actul de control în mod indirect prin emiterea de adrese.

O asemenea intervenție a fost înregistrată în anul 2018, la data de 15.03.2018, conducerea Autorității emițând adresa nr. 1650 2020 (*Anexa nr. 17*) prin care a fost comunicat către S.C. Rechitt Benckiser Romania S.r.l., în urma solicitării înregistrată la A.N.P.C. cu nr. 1650/28.02.2018, acordul de comercializare în continuare, pe o perioadă de 30 de zile, a produselor "Calgon" și "Finish" cu folosirea afirmației "#1" sau "Nr. 1".

În urma acțiunilor de control și supraveghere piață efectuate în cadrul Comisariatului Județean pentru Protecția Consumatorilor Constanța au fost încheiate în cursul anului 2018, până la data emiterii adresei menționate de către conducerea Autorității, procese verbale de constatare a contravenției în care s-au constatat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 363/2007, practici comerciale incorecte prin oferirea la comercializare a produselor din gama "Calgon" și "Finish" prin folosirea în mod înșelător a afirmațiilor "#1" sau "Nr. 1", operatorii economici sancționați nepunând la dispoziție documente din care să reiasă veridicitatea acestor afirmații.

Astfel au fost încheiate următoarele 13 procese verbale de constatare a contravenției: PVCC 844921/15.01.2018, PVCC 844927/25.01.2018, PVCC 844941/26.01.2018, PVCC 844875/31.01.2018, PVCC 844949/13.02.2018, PVCC 856088/19.02.2018, PVCC 844953/20.02.2018, PVCC 844850/20.02.2018, PVCC 856032/20.02.2018, PVCC 856103/21.02.2018, PVCC 856033/21.02.2018, PVCC 856090/28.02.2018, PVCC 856098/12.03.2018.

Conform prevederilor art. 4, alin. (1) din Legea nr. 363/2007, privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, o practică comercială este incorectă *dacă este contrară cerințelor diligenței profesionale și dacă deformează sau este susceptibilă să deformeze în mod esențial comportamentul economic al consumatorului mediu la care ajunge sau căruia i se adresează.*

Conform prevederilor art. 6, alin. (1) din Legea nr. 363/2007, *"o practică comercială este considerată ca fiind acțiune înșelătoare dacă aceasta conține informații false sau, în orice situație, inclusiv în prezentarea generală, induce în eroare sau este susceptibilă să inducă în eroare consumatorul mediu, astfel încât, în ambele ipoteze, fie îl determină, fie este susceptibilă a-l determina pe consumator să ia o decizie de tranzacționare pe care altfel nu ar fi luat-o".*

În cadrul proceselor verbale de constatare a contravenției s-a propus, ținând cont de interesul public, în conformitate cu prevederile art. 13, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 363/2007 instituirea procedurilor legale corespunzătoare pentru încetarea practicilor comerciale incorecte.

Comisia consultativă de aplicare a prevederilor Legii nr. 363/2007 a analizat practicile comerciale incorecte constatate și a întocmit referate prin care s-a fundamentat necesitatea emiterii deciziilor de încetare a practicilor.

În baza referatelor, în conformitate cu prevederile art. 12, alin. (1) și (2) din Legea nr. 363/2007, comisarul șef al Comisariatului Regional pentru Protecția Consumatorilor Regiunea Sud-Est (Galați) a emis următoarele decizii de încetare a practicilor comerciale incorecte: Decizia nr. 1/19.01.2018, Decizia nr. 5/30.01.2018, Decizia nr. 7/02.02.2018, Decizia nr. 13/16.02.2018, Decizia nr. 14/20.02.2018, Decizia nr. 19/23.02.2018, Decizia nr. 21/26.02.2018, Decizia nr. 22/05.03.2018, Decizia nr. 24/16.03.2018.

Având în vedere în mod special interesul public, legiutorul a instituit în cadrul art. 12, alin. (3) din Legea nr. 363/2007, prevederea conform căreia contestarea în instanță nu suspendă de drept executarea măsurilor dispuse, realizându-se astfel o *protecție reală* a consumatorilor contra practicilor comerciale incorecte.

În conformitate cu prevederile art. 12, alin. (3) din Legea nr. 363/2007 deciziile emise puteau fi atacate la instanța de contencios administrativ, în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Operatorii economici nu au atacat deciziile emise la instanța de contencios administrativ.

În vederea desfășurării unei activități eficiente, *care să asigure o protecție reală a consumatorilor*, este obligatoriu să se procedeze la verificarea respectării de către profesioniști a măsurilor stabilite în procesele verbale, în conformitate cu prevederile Cap. 15 din Procedura Cadru privind Activitatea de Supraveghere și Control.

Procesul verbal de constatare a contravenției odată intrat în circuitul civil își produce efectele juridice, în cazul nostru contestarea nu suspendă executarea măsurii dispuse, astfel încât funcționarii publici cu atribuții de control au obligația verificării măsurilor dispuse prin Decizii în cazul în care deciziile nu au fost atacate la instanța de contencios administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 15, alin. (1) din Legea nr. 363/2007, utilizarea de către comercianți a unor practici comerciale incorecte este interzisă și constituie contravenție, iar nerespectarea măsurilor de încetare a practicii comerciale incorecte dispuse conform art. 12, alin. (1) din Legea nr. 363/2007 constituie de asemenea contravenție în conformitate cu prevederile art. 15, alin. (2) din Legea nr. 363/2007.

În conformitate cu prevederile art. (5) din Constituție *"În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie."*

Conform prevederilor art. 6, alin. (1) din Legea nr. 7/2004, privind Codul de conduită al funcționarilor publici, *"funcționarii publici au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale."*

În conformitate cu prevederile art. 2, alin. (2), lit. d) din H.G. nr. 700/2012, privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, Autoritatea are ca principal obiectiv *"protejarea consumatorilor împotriva practicilor comerciale incorecte"*.

De asemenea, conform prevederilor art. 3, alin. (1), lit. i) și j) din H.G. nr. 700/2012, Autoritatea are ca atribuții principale controlul respectării dispozițiilor legale privind protecția consumatorilor referitoare la apărarea drepturilor legitime la consumatorilor și constatarea de contravenții și dispunerea de măsuri de limitare a consecințelor comercializării unor produse care nu sunt în concordanță cu dispozițiile legale din domeniile de activitate ale Autorității.

Prevederile din H.G. nr. 700/2012 se găsesc transpuse în cadrul punctului 4.2.1 din Procedura Cadru privind Activitatea de Supraveghere și Control prin definirea scopului activității de control a personalului de specialitate din cadrul Autorității: *"prevenirea încălcării reglementărilor legale în domeniul protecției consumatorilor."*

Conform prevederilor art. 43, alin. (1) din Legea nr. 188/1999, privind Statutul funcționarilor publici, în vigoare la data respective, *"Funcționarii publici au obligația să își îndeplinească cu profesionalism, imparțialitate și în conformitate cu legea îndatoririle de serviciu și să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii persoanelor fizice"*.

Or, prin adresa A.N.P.C. nr. 1650/15.03.2018 transmisă către S.C. Rechitt Benckiser Romania S.r.l., se exprimă acordul conducerii Autorității de comercializare a

unor produse, "Calgon" și "Finish", pentru care au fost constatate practici comerciale incorecte, ceea ce echivalează cu *acordul conducerii Autorității de desfășurare în continuare a unor practici comerciale incorecte interzise prin lege*, constatate deja prin procese verbale, astfel încât se constată că acordul este emis cu încălcarea prevederilor legale menționate și contrar prevederilor Procedurii Cadru privind Activitatea de Supraveghere și Control.

Chiar și un Ordin emis de Președintele Autorității, în temeiul art. 5, alin. (5) din H.G. nr. 700/2012, nu are puterea juridică de a deroga de la respectarea prevederilor unei Legi, cu atât mai mult o simplă adresă emisă de Autoritate.

Prin adresa emisă conducerea Autorității și-a arogat în mod nelegal calitatea de instanța de contencios administrativ și a permis, contrar prevederilor legale, încălcarea prevederilor legale specifice privind protecția consumatorilor, o dublă încălcare a legii.

Dacă se dorea a veni în sprijinul operatorului economic conducerea Autorității putea emite un asemenea acord *doar cu respectarea prevederilor legale incidente privind protecția consumatorilor*, respectiv prin încetarea practicii comerciale incorecte constatate, prin acoperirea sub orice formă a afirmațiilor înșelătoare: "#1" sau "Nr. 1", astfel încât consumatorul mediu să nu mai fie determinat în mod înșelător în a achiziționa produsul în baza afirmațiilor "#1" sau "Nr. 1".

Prin acordul emis de către conducerea Autorității au fost încălcate prevederile legale în vigoare și s-au protejat, în loc de a combate, practicile comerciale incorecte ale operatorilor economici, urmărindu-se astfel *protejarea intereselor operatorilor economici în detrimentul intereselor consumatorilor*, a căror protecție reprezintă atribuție a Autorității prevăzută prin lege.

Privind modul de acțiune al conducerii a fost sesizat Guvernul României și Ministerul Economiei (*Anexa nr. 18*). Prin adresa nr. 1121/13.04.2018 (*Anexa nr. 19*) Guvernul României a comunicat că materialul a fost înaintat Ministerului Economiei *în vederea adoptării măsurilor care se impun*. Ministerul Economiei a fost instituția care a transmis în final, prin adresa nr. 200.309/22.05.2018 (*Anexa nr. 20*), concluzia privind cele sesizate.

Concluzia nu face altceva decât să preia în totalitate punctul de vedere al conducerii Autorității, care între timp fusese schimbată, noua conducere a Autorității mușamalizând încălcarea legii de către fosta conducere, considerând în mod fals faptul că practicile comerciale incorecte reprezintă simple abateri de informare, or, legea ce interzice practicile comerciale incorecte, reprezintă alături de alte două acte normative specifice contractelor de credit, O.U.G. nr. 50/2016 și O.U.G. nr. 52/2016, acte normative în care tocmai *pericolul social ridicat al faptelor contravenționale* a determinat legiutorul

în a legifera nesuspendarea măsurilor dispuse în baza acestor acte normative, pentru apărarea drepturilor legitime ale consumatorilor, și implicit a interesului public.

Legea 363/2007 reprezintă un act normativ de bază al legislației privind protecția consumatorilor astfel încât necunoașterea legii nu poate fi invocată de Președintele Autorității ca argument în semnarea punctului de vedere transmis Ministerului Economiei.

Prin emiterea de adrese conducerea Autorității a intervenit, în mod indirect, în actul de control, contrar art. 8, alin. (3) din H.G. nr. 700/2012 invocată de conducerea Autorității.

Prin circulara nr. 4399/04.05.2020 (*Anexa nr. 21*) conducerea Autorității a dispus desfășurarea de acțiuni de control în unitățile de alimentație publică și unitățile de cazare care participă în procesul de carantinare a persoanelor ca măsură de prevenire a răspândirii COVID-19 în care a dispus în mod abuziv, cu încălcarea prevederilor art. 8, alin. (3) din H.G. nr. 700/2012 ce prevăd dreptul personalului Autorității de a beneficia de protecția legii și de apărare împotriva oricărei ingerință sau amestec în activitatea, de natură să îi influențeze libertatea de apreciere, de execuție, de decizie sau de control, următoarele: *„Pentru abaterile privind prestarea serviciilor de alimentație publică și /sau de cazare se aplică măsura de oprire temporară a prestării serviciului până la intrarea în legalitate.”*

Pentru a stabili modalitatea unitară de procedură în cazul instituțiilor de credit din afara României conducerea Autorității nu a avut bunăvoința să-și îndeplinească atribuțiile legale dar a existat voință pentru a emite circulara A.N.P.C. nr. 1/787/24.03.2017 (*Anexa nr. 22*), prin care s-a impus achiesarea la punctul de vedere al conducerii Autorității menționat printr-un număr de adresă care nici măcar nu a fost transmisă.

Când trebuie apărate drepturile și interesele legitime ale consumatorilor, sarcină principală a Autorității, funcțiile de conducere din cadrul Autorității au intervenit în mod abuziv în activitatea de control, personalul de execuție nemaifiind apărat de intervenția conducerii în activitatea sa, iar atunci când trebuie respectate interesele operatorilor economici conducerea Autorității invocă independența personalului de execuție în activitatea de control și nu ia absolut nicio măsură justificată pentru coordonarea activității în vederea îndeplinirii atribuțiilor legale.

Începând din data de 20.12.2019 conducerea Autorității nu a depus diligențele necesare, de fapt nu a făcut absolut nimic, pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege, astfel încât mii de consumatori nu mai beneficiază de prevederile legale privind protecția consumatorilor.

Singura măsură de “îmbunătățire” a activității de protecție a consumatorilor, al cărei efect a fost „resimțit” în cadrul Comisariatelor Județene pentru Protecția Consumatorilor, a fost realizată prin intermediul circularei nr. 3805/08.04.2020, prin care

a fost eliminată sintagma „*Te respectă*” din antetul instituției și a fost modificată fraza de final impusă a fi trecută în cadrul răspunsurilor la petiții.

Forma veche a frazei:

Vă mulțumim pentru încrederea acordată instituției noastre. Vă garantăm că Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor supraveghează permanent piața și se asigură de respectarea drepturilor fundamentale ale consumatorilor

Forma nouă a frazei:

Vă mulțumim pentru încrederea acordată și vă asigurăm că Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor supraveghează permanent piața în scopul apărării drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor.

“Vă garantăm” s-a transformat în “vă asigurăm” iar obiectul acestei acțiuni s-a transformat din “drepturi fundamentale ale consumatorilor” în “drepturi și interese legitime ale consumatorilor”.

În fapt, limbajul de lemn al adreselor de răspuns la petiții s-a modificat ușor dar asigurarea din cadrul acestora că Autoritatea apără permanent drepturile și interesele legitime ale consumatorilor reprezintă o afirmație falsă, contrar realității, o minciună care este comunicată în cadrul fiecărei adrese de răspuns la petiții.

Dar minciuna din cadrul adreselor de răspuns la petiții nu este singura formă de manifestare a acesteia.

XIII. Știri false emise de Autoritate

În data 27.02.2020 Autoritatea a emis pe site-ul web <https://anpc.ro/> următorul comunicat de presă (*Anexa nr. 23*):

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor derulează în această perioadă o tematică națională de control privind calitatea serviciilor adiacente serviciilor medicale, prestate în cadrul unităților spitalicești.

Astfel, comisarii ANPC vor efectua controale în spitalele din toate cele 41 de județe ale României, inclusiv în Municipiul București, urmând a fi verificate condițiile de cazare (starea saltelelor, lenjeriilor, pernelor, pilotelor, pijamalelor etc.), igienă (situația grupurilor sanitare/băi) și alimentație din spitale (cantinele, meniurile, spațiile de depozitare a alimentelor etc.), precum și tot ceea ce ține de prestarea unui serviciu către pacienți în conformitate cu normele europene.

În perioada respectivă în cadrul Autorității s-a desfășurat tematica națională de control conform circularei nr. 2232/25.02.2020 (*Anexa nr. 24*) prin care s-a dispus desfășurarea de acțiuni de control în vederea verificării conformității, calității, condițiilor

de comercializare și etichetare a alimentelor comercializate în unitățile de alimentație publică din incinta unităților sanitare, precum și a chioșcurilor din incinta sau imediata apropiere a acestora.

Prin tematica de control menționată s-a dispus desfășurarea de acțiuni de control doar în cadrul unităților de alimentație publică din incinta unităților sanitare și nu privind calitatea serviciilor adiacente serviciilor medicale, prestate în cadrul unităților spitalicești cum în mod fals a fost comunicat publicat de către Autoritate.

În cadrul unităților de alimentație publică din incinta unităților sanitare sunt avute în vedere serviciile de alimentație publică oferite de operatorii economici care au închiriat spații în cadrul spitalelor conform art. 193, alin. (7), lit. d¹ din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și nu serviciile de alimentație oferite în spital pacienților conform art. 166 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății prin intermediul blocului alimentar organizat în conformitate cu prevederile Secțiunii 18 din Anexa nr. 2 a Ordinului nr. 914/2006 pentru aprobarea normelor privind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un spital în vederea obținerii autorizației sanitare de funcționare.

În cadrul comunicatului de presă se menționează verificarea de către Autoritate a *condițiilor de cazare (starea saltelelor, lenjeriilor, pernelor, pilotelor, pijamalelor etc.), igienă (situația grupurilor sanitare/băi) și prestarea unui serviciu către pacienți în conformitate cu normele europene, verificare care dacă a fost pusă în practică s-a realizat cu depășirea competențelor legale.*

Conform art. 1 din Anexa nr. 1 a Ordinului nr. 914/2006 pentru aprobarea normelor privind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un spital în vederea obținerii autorizației sanitare de funcționare, *"spitalul este unitatea sanitară cu paturi, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care furnizează servicii medicale"* neîndeplinind astfel calitatea de „operator economic” reglementată de art. 2, punctul 3 din O.G. nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, iar pacienții spitalelor nu au calitatea de „consumator” definită de art. 2, punctul 2 din O.G. nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, pentru care Autoritatea este competentă în a verifica respectarea prevederilor legale.

Verificarea respectării dispozițiilor Ordinului nr. 914/2006 se realizează în cadrul activității de inspecție sanitară de către structurile de specialitate din cadrul Ministerului Sănătății conform art. 27 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, și de către Serviciul de control în sănătate publică organizat în cadrul Direcțiilor de Sănătate Publică conform art. 17, punctul 20 din Anexa nr. 1 la Ordinul nr. 1078/2010 privind aprobarea regulamentului de organizare și funcționare și a structurii organizatorice ale direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București, și nu de către Autoritate.

În data 23.03.2020 Autoritatea a emis pe site-ul web <https://anpc.ro/> un alt comunicat de presă (*Anexa nr. 25*) prin care se comunică:

În contextul extinderii măsurilor luate pentru prevenirea răspândirii noului coronavirus Covid-19, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (ANPC) a început o amplă campanie de verificare a modului în care acestea sunt aplicate, în marile lanțuri de magazine. [.....]

ANPC va continua acest gen de verificări, în magazinele din întreaga țară, și îi asigură pe cetățeni că supraveghează atent piața, în mod deosebit în această perioadă, și urmărește permanent felul în care sunt adaptate măsurile luate de agenții economici la recomandările autorităților, pentru protejarea sănătății și vieții consumatorilor.

În acest caz conducerea Autorității nu a dispus efectuarea niciunui control tematic în marile lanțuri de magazine, controalele efectuate doar în municipiul București, într-o zi de duminică 22.03.2020, constituind cel mult doar un efort al conducerii Autorității de construire a unei imagini și nu parte a unei ample acțiuni de verificare în marile lanțuri de magazine efectuate în magazinele din întreaga țară cum în mod fals a fost comunicat public de către Autoritate

Până la data respectivă conducerea Autorității a emis în acest sens doar circulara nr. 3289/22.03.2020 (*Anexa nr. 26a*) pentru desfășurare acțiuni de control pentru verificarea respectării prevederilor Ordonanțelor militare nr. 1 și nr. 2 și ulterior a emis circularele nr. 3403/25.03.2020 (*Anexa nr. 26b*) și nr. 3449/30.03.2020 (*Anexa nr. 26c*) pentru desfășurare acțiuni de control pentru verificarea respectării prevederilor Ordonanței militare nr. 3, respectiv Ordonanței militare nr. 4, ordonanțe care nu reglementau în mod expres măsuri care trebuiau luate de către marile lanțuri de magazine pentru prevenirea răspândirii noului coronavirus.

Prin art. 7 din Ordonanța militară nr. 3 din 24.03.2020 s-a dispus obligația tuturor operatorilor economici, nu doar a marilor lanțuri de magazine, de a marca zona destinată accesului cetățenilor/clientilor și suprafața de relații cu publicul/vânzare cu semne vizibile care să orienteze persoanele în respectarea unei distanțe de siguranță de minimum 1,5 metri iar prin art. 2 din Ordonanța militară nr. 4 din 29.03.2020 s-a dispus obligația operatorilor economici care comercializează alimente și produse de strictă necesitate de a își organiza programul de lucru pentru a facilita și a asigura, cu prioritate, accesul persoanelor de peste 65 de ani în intervalul orar 11,00-13,00, limitând, în acest interval, accesul persoanelor din alte categorii de vârstă, prevederi ce se aplicau și marilor lanțuri de magazine, celelalte măsuri prezentate ca fiind constatate în cadrul comunicatului de presă nefiind dispuse prin niciun act normativ.

Nu au fost realizate acțiuni de control în marile lanțuri de magazine, în mod fals Autoritatea afirmând în mod public că a fost începută o amplă campanie de verificare a

modului în care acestea sunt aplicate măsuri luate pentru prevenirea răspândirii noului coronavirus Covid-19 în marile lanțuri de magazine, măsuri care nu au fost reglementate prin niciun act normativ.

XIV. Fonduri bugetare aprobate la un nivel critic

Bugetul Comisariatului Regional pentru Protecția Consumatorilor Regiunea Sud-Est (Galați), care grupează județele Constanța, Buzău, Tulcea, Brăila, Galați și Vrancea, aprobat inițial pe anul 2020 la titlul II „*Bunuri și servicii*” a fost 259.800 lei (*Anexa nr. 27a*), valoare care a fost modificată, în luna aprilie, la 323.800 lei (*Anexa nr. 27b*).

Bugetul a fost modificat în urma solicitării C.R.P.C. Galați. În luna aprilie nu au existat fonduri bugetare disponibile la art. 20.01.08 „*Poștă, telecomunicații, radio, televizor, internet*” astfel încât nu au putut fi inițiate achiziții pentru serviciile de trimiteri poștale și pentru o perioadă de 30 zile, întreaga lună aprilie, nu au putut fiind transmise prin poștă răspunsurile la petenți, nerespectându-se astfel prevederile O.G. nr. 27/2002. Înainte de modificarea din luna aprilie fondurile bugetare disponibile la art. 20.01.08 a fost 780 lei, insuficiente și pentru achiziția serviciilor de internet și a celor de telefonie fixă.

Comparativ, bugetul inițial aprobat pe ultimii ani a fost următorul:

2019 – 686.000 lei (*Anexa nr. 27c*)

2018 – 627.988 lei (*Anexa nr. 27d*)

2017 – 503.000 lei (*Anexa nr. 27e*)

Bugetele inițial aprobate în anul 2018 și 2017 sunt mai mici decât bugetele finale, aprobate în luna decembrie a fiecărui an, în urma rectificărilor bugetare stabilându-se bugete cu fonduri necesare pentru desfășurarea în condiții normale a activității, astfel:

2018 – 766.888 lei (*Anexa nr. 27f*)

2017 – 647.510 lei (*Anexa nr. 27g*)

Bugetul aprobat pe anul 2020 la titlul II „*Bunuri și servicii*” este la jumătate față de bugetul aprobat pe anul anterior, buget minim necesar pentru desfășurarea în condiții normale a activității, fapt fără precedent începând cu anul 2007, probabil fără precedent în istoria Autorității, dar nu a existat acces la date pentru a se verifica veridicitatea acestei afirmații.

Fondurile bugetare sunt insuficiente pentru desfășurarea activității, acestea fiind în prezent următoarele:

- art. 20.01.01 Furnituri de birou – 521 lei
- art. 20.01.02 Materiale pentru curățenie – 1658 lei

- art. 20.01.03 Încălzit, iluminat, forță motrică – 2185 lei
- art. 20.01.09 Materiale și prestări servicii cu caracter funcțional – 20 lei
- art. 20.01.30 Alte bunuri și servicii pentru funcționare – 1078 lei
- art. 20.13 Pregătire profesională – 800 lei
- art. 20.14 Protecția muncii – 4 lei
- art. 20.30.30 Alte cheltuieli cu bunuri și servicii – 19966 lei

Sumele menționate reprezintă fondurile bugetare disponibile până la sfârșitul anului, singurele care pot fi accesate în lipsa unei rectificări bugetare.

Alocarea de fonduri bugetare insuficiente, la jumătate față de bugetul minim necesar pentru desfășurarea în condiții normale a activității, are ca rezultat neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor și obiectivelor Autorității prevăzute de lege și nerespectarea prevederilor legale.

Prin O.G. nr. 81/2019, Guvernul României a acordat ajutoare de stat în valoare de 300 milioane euro marilor companii care sunt expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice, dar a hotărât să reducă la jumătate fondurile bugetare alocate în anul 2020 Autorității Naționale pentru protecția Consumatorilor care coordonează și realizează strategia și politica Guvernului în domeniul protecției consumatorilor și care acționează pentru prevenirea și combaterea practicilor care dăunează vieții, sănătății, securității și intereselor economice ale consumatorilor.

Pentru Guvernul României apărarea drepturilor și intereselor cetățenilor pe care pretinde a-i governa este mai puțin importantă decât protejarea intereselor marilor companii.

XV. Banca Națională a României

Conform prevederilor art. 45, alin. (1) din O.U.G. nr. 99/2006: *„Instituțiile de credit autorizate și supravegheate de autoritatea competentă dintr-un alt stat membru pot desfășura în România activitățile prevăzute la art. 18 alin. (1) lit. a)-n)1, prin înființarea de sucursale sau prin prestarea de servicii în mod direct, dacă activitățile respective se regăsesc în autorizația acordată de autoritatea competentă din statul membru de origine și se asigură respectarea legislației românești adoptate în scopul protejării interesului general.”*

Astfel, una din condițiile de desfășurare în România a activității, prin prestarea de servicii în mod direct, este aceea de a se asigura respectarea legislației românești adoptate în scopul protejării interesului general, dar legiutorul nu reglementează modalitatea prin care se realizează această prevedere.

În cadrul *"Lista actelor normative din România, adoptate în scopul protejării interesului general, care reglementează condiții specifice în care anumite activități pot fi desfășurate pe teritoriul României de către instituțiile de credit autorizate și supravegheate de autoritățile competente din statele membre ale UE, printr-o sucursală sau în mod direct"* (Anexa nr. 4) Banca Națională a României menționează ca legislație obligatorie de respectat, pentru instituțiile de credit care prestează servicii în mod direct pe teritoriul României, acte normative privind protecția consumatorilor pentru care nu există cadrul legal prin care Autoritatea își poate îndeplini atribuțiile prevăzute de lege în cazul persoanelor juridice din afara României.

Conform prevederilor art. 60, alin. (1), din O.U.G. nr. 99/2006:

(1) Banca Națională a României informează autoritatea competentă din statul membru de origine în cazul în care, pe baza informațiilor primite de la această autoritate potrivit art. 210 alin. (1) și (2), constată că o instituție de credit din statul membru în cauză, care are o sucursală sau prestează servicii în mod direct în România, în legătură cu activitățile desfășurate pe teritoriul României, se află în una dintre următoarele situații:

a) instituția de credit nu respectă dispozițiile din prezenta ordonanță de urgență sau dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 575/2013 și nici reglementările emise în aplicarea acestora;

b) există un risc semnificativ ca instituția de credit să nu respecte dispozițiile din prezenta ordonanță de urgență sau dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 575/2013 și nici reglementările emise în aplicarea acestora.

Nerespectarea prevederilor art. 45 din O.U.G. nr. 99/2006 reprezintă o situație prevăzută la art. 60, alin. (1), lit. a) și b) din O.U.G. nr. 99/2006 ceea ce implică obligativitatea Băncii Naționale a României de a informa autoritatea competentă din statul membru de origine.

Nu există protocol de colaborare încheiat între Autoritate și Banca Națională a României pentru a verifica modul în care "se asigură" respectarea legislației românești adoptate în scopul protejării interesului general în conformitate cu prevederile art. 45 din O.U.G. nr. 99/2006.

Verificarea respectării actelor normative privind protecția consumatorilor, publicate de Banca Națională a României în *"Lista actelor normative din România, adoptate în scopul protejării interesului general"* (Anexa nr. 4), nu poate fi realizată în cazul instituțiilor care prestează servicii în mod direct în România.

Conform prevederilor art. 60, alin. (1¹) din O.U.G. nr. 99/2006: *"Dacă Banca Națională a României consideră că autoritatea competentă din statul membru de origine nu și-a îndeplinit sau nu își va îndeplini obligația de a lua fără întârziere toate măsurile necesare pentru a se asigura că instituția de credit remediază situația de nerespectare*

sau pentru a evita riscul de nerespectare, aceasta poate să supună cazul spre soluționare Autorității Bancare Europene și să ceară sprijinul acesteia.

Conform prevederilor art. 61 din O.U.G. nr. 99/2006: „Dispozițiile art. 59 și 60 nu aduc atingere competențelor autorităților române de a dispune măsurile corespunzătoare pentru prevenirea sau sancționarea încălcărilor de pe teritoriul României, ale prevederilor acestei ordonanțe de urgență, reglementărilor emise în aplicarea acesteia ori ale dispozițiilor legale în vigoare adoptate în scopul protejării interesului general și altor dispoziții de ordine publică, astfel de măsuri putând include interzicerea desfășurării de către instituția de credit în culpă a oricăror activități viitoare pe teritoriul României.”

Având în vedere Lista actelor normative din România, adoptate în scopul protejării interesului general (Anexa nr. 4) și Precizările din 25.05.2007 referitoare la dispozițiile art.45 și art.49, respectiv ale art.80 și art.83 din O.U.G. nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului (Anexa nr. 3), referitoare la dreptul de stabilire și de liberă prestare a serviciilor în cadrul Comunității Europene, se constată că Banca Națională a României a emis în mod oficial următoarele puncte de vedere prin prestarea de servicii în mod direct de persoane juridice din afara României în urma unei cesiuni:

Prin comunicatul de presă emis de Banca Națională a României din data 17.12.2015 intitulat „BNR respectă responsabilitatea instituțională de informare publică” (Anexa nr. 28a), (sursa web: www.bnr.ro/page.aspx?prid=10998), au fost oferite în spațiul public, cât și în cadrul dialogului instituțional, informații corecte, coerente și de bună calitate, conform mandatului B.N.R.

Conform comunicatului, informațiile sunt rezultate din raportările și datele statistice de care instituția a dispus conform cadrului legal în vigoare, iar argumentarea și evaluările realizate de către banca centrală au la bază o documentare solidă, expertiza și cunoașterea în profunzime a problematicii specifice domeniului său de activitate.

Comunicatul a fost făcut cu respectarea principiului transparenței și al responsabilității instituționale, pentru o informare cât mai bună și operativă a publicului larg, întrucât în spațiul public s-au exprimat unele luări de poziție privind corectitudinea, calitatea și veridicitatea datelor, informațiilor și evaluărilor realizate de BNR.

În cadrul primului punct din comunicat Banca Națională a României precizează următoarele:

„În ceea ce privește situația creditelor „externalizate”, pentru început, subliniem că procedura este legală și normală. Legalitatea se bazează pe principiul european al liberei circulații a capitalurilor și serviciilor în întreg spațiul european. În aplicarea acestui principiu, odată cu aderarea la Uniunea Europeană, instituțiile de credit, ca și orice persoană fizică sau juridică, au libertatea deplină să primească și să cesioneze credite, cu

respectarea legislației în vigoare. Reamintim că asigurarea liberei circulații a capitalurilor a fost o condiție, implementată încă din anul 2006, pentru aderarea României la UE.

Normalitatea mișcărilor libere de capital înspre și în afara României contrazice speculația potrivit căreia în cazul acestor credite „ies bani din țară”. Banca ce transferă creditele primește în schimb contravaloarea în bani a acestora, bani pe care îi utilizează pentru rambursarea depozitelor sau pentru acordarea de noi credite.”

În cadrul audierii direcțiilor de specialitate B.N.R. în Parlamentul României de către membrii Comisiei pentru Buget, Finanțe și Bănci din Camera Deputaților, în ședința din 21.01.2015 (*Anexa 28*) (sursa web: www.bnr.ro/Raspunsurile-directiilor-de-specialitate-din-BNR-12055.aspx) o parte din întrebarea nr. 6 a doamnei deputat Andreea Paul a fost:

„Are cunoștință BNR de faptul că multe bănci din România (exemple : OTP, Credit Europe, Bancpost) își exportă contractele la societățile mamă sau la SPV-uri înregistrate în Olanda? Dacă da, de ce permite acest comerț? Dacă nu, de ce nu sunt sancționați responsabilii cu supravegherea sistemului?”

Răspunsul direcției de specialitate B.N.R. a fost următorul:

„Cesiunea de creanțe se efectuează potrivit prevederilor legale aplicabile. Valoarea la care aceste creanțe sunt cesionate este rezultatul negocierii dintre cumpărători și instituțiile de credit care își asumă și pierderile corespunzătoare.”

Având în vedere considerentele prezentate anterior și:

- faptul că Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor și Banca Națională a României sunt singurele instituții care pot, conform prevederilor legale, să verifice în cazul consumatorilor români asigurarea legislației românești adoptate în scopul protejării interesului general;
- faptul că Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor nu detine pârghiile legale prin care verifice asigurarea respectării legislației românești adoptate în scopul protejării interesului general pentru instituții de credit care prestează servicii în mod direct în România și nu poate dispune măsurile corespunzătoare pentru prevenirea sau sancționarea încălcărilor de pe teritoriul României, conform prevederilor art. 60, alin. (1¹) din O.U.G. nr. 99/2006 și conform prevederilor H.G. nr. 700/2012;
- faptul că Autoritatea a sesizat Banca Națională a României privind aspecte similare (în cazurile Bancpost- EFG New Europe Funding II B.V. Olanda și OTP Bank- OTP Financing Solutions B.V. Olanda Protecția Consumatorilor);
- faptul că din punctele de vedere ale Băncii Naționale a României exprimate oficial reiese legalitatea cesionării contractelor de credit performante către persoane juridice din afara României care prestează servicii în mod direct pe teritoriul României;

Nu este rational a concluziona că Banca Națională a României a protejat și protejează în continuare interesele instituțiilor financiare prin scoaterea de sub protecția legislației privind protecția consumatorilor, motiv imperativ de interes general conform Curții Europene de Justiție, cu încălcarea prevederilor art. 15, alin. (1) din Constituția României, legea fundamentală a Statului Român, conform căruia „Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea”?

XVI. Alte considerente

La data 07.06.2017 deputatul Sorin Bota a adresat o interpelare (*Anexa 29a*) (sursă web www.cdep.ro/interpel/2017/i1049A.pdf) către Ministerul Finanțelor și Către Banca Națională a României privind cesiunea contractelor de credit de Bancpost S.A. către EFG New Europe Funding II B.V. (actuala ERB New Europe Funding II B.V.), 7485 din aceste contracte de credit fiind în prezent în portofoliul Eurobank Ergasias Grecia și administrate de First Bank SA România. Nu este publicat răspunsul Banca Națională a României, foarte probabil ca răspunsul să nu existe, iar Ministerul Finanțelor Publice a răspuns prin adresa nr. 71101/16.06.2017 (*Anexa 29b*) (sursă web www.cdep.ro/interpel/2017/r1049A.pdf) că obiectul întrebării nu intră în sfera de competență a Ministerului Finanțelor Publice.

Pe site-ul web al Camerei Deputaților nu este publicat și răspunsul Băncii Naționale a României la interpelare, având în vedere considerentele prezentate la punctul XV. este foarte posibil să nu fi fost nici măcar transmise.

În anul următor interpelării, 2018, conform Ordonanței de clasare emisă de Parchetul de pe Lângă Curtea de Apel București în Dosarul nr. 631/P/2017 (*Anexa 29b*) (sursă web [www.luju.ro/static/files/2019/aprilie/17/Clasare Bancpost - Copie.pdf](http://www.luju.ro/static/files/2019/aprilie/17/Clasare_Bancpost_-_Copie.pdf)) Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili a transmis Parchetului Raportul de inspecție fiscală nr. F-MC 132 din 29.06.2018 din care reiese că încheierea contractului de cesiune încheiat între Bancpost S.A. și EFG New Europe Funding II B.V. Olanda nu are consecințe în planul răspunderii penale, sanctiunea specifică fiind de natură fiscală, respectiv reconsiderarea acestei tranzacții, în conformitate cu principiul prevalenței economicului asupra juridicului, în baza căruia autoritățile fiscale au dreptul să analizeze orice operațiune (tranzacție) nu numai din punct de vedere juridic, ci și din punct de vedere al scopului economic urmărit de contribuabil iar echipa de inspecție fiscală a constatat că operațiunea de cesiune de creanțe a reprezentat în realitate acordarea de către EFG New Europe Funding II B.V. Olanda a unei finanțări purtătoare de dobândă în vederea desfășurării activității bancare.

Urmare a recalculării dobânzii interbancare datorată de Bancpost pentru finanțarea de la afiliatul sub forma contravalorii creditelor cesionate, s-a stabilit că echivalentul în lei a dobânzii plătite excede prețului de piață, pentru perioada 2011-2015, cu suma totală de 606.766.947 lei, aproximativ 130 milioane EUR (la cursul 4,66 lei/EUR), aceasta fiind în fapt venit suplimentar al Bancpost determinat a fi impozabil. În final au fost stabilite obligațiile fiscal suplimentare de plată, în sumă de 86.913.391 lei, reprezentând impozit pe veniturile obținute de nerezidenți – persoane juridice, și accesorii (dobânzi și penalități de întârziere) în sumă de 53.570.318 lei, în total 140.483.709 lei, aproximativ 30 milioane EUR (la cursul 4,66 lei/EUR), sumă care, conform adresei ANAF - Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili nr. 2927/17.01.2019 a fost achitată integral.

Tot din cadrul Ordonanței de clasare emisă de Parchetul de pe Lângă Curtea de Apel București reies următoarele:

La data de 27.03.2017, prin ordonanța nr. 797/P/2017 a Parchetului de pe lângă Tribunalul București s-a dispus începerea urmăririi penale in rem cu privire la săvârșirea infracțiunilor de înselăciune în formă continuată, prevăzută de art. 244, alin. 1 C.P. cu aplicarea art. 35, alin. 1 C.P., spălarea banilor, prevăzută de art. 29, alin. 1, lit. b) din Legea nr. 656/2002 și evaziune fiscală, prevăzută de art. 9, alin. 1, lit. c) din Legea nr. 241/2005, toate cu aplicarea art. 38, alin. 1 C.P..

La data de 16.06.2017 a fost înregistrată la Parchetul de pe lângă Tribunalul București sub nr. 1964/P/2017, sesizarea din oficiu a organelor de cercetare penală din cadrul IGPR – Direcția de investigare a criminalității economice, în legătură cu săvârșirea de către reprezentanții Bancpost S.A. a unor fapte de evaziune fiscală, prevăzute de Legea nr. 241/2005. Sesizarea din oficiu a avut la bază indiciile conform cărora, în perioada 2008-2015, reprezentanții Bancpost S.A. (CUI 404416), apelând la o serie de "inginerii financiare", ar fi încheiat contracte de cesiune/ administrare active, ce au avut ca efect reducerea masei impozabile și, implicit, a nivelului obligațiilor fiscale datorate bugetului de stat. Fiind întrunite condițiile legale, prin ordonanța organului de poliție din 16.06.2017 s-a dispus începerea urmăririi penale in rem cu privire la săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală, prevăzută de art. 9, alin. 1, lit. b) din Legea nr. 241/2005.

Având în vedere identitatea de obiect și persoane, prin ordonanța nr. 797/P/2017 din data de 28.06.2017 a Parchetului de pe lângă Tribunalul București, s-a dispus reunirea celor două dosare.

Luând în calcul complexitatea cauzei, prin ordonanța nr. 1968/II/2017 din data de 11.07.2017 a procurorului general al Parchetului de lângă Curtea de Apel București, dosarul nr. 797/P/2017 al Parchetului de pe lângă Tribunalul București a fost preluat în vederea supravegherii penale, fiind înregistrat sub nr. 631/P/2017.

Având în vedere severitatea sancțiunilor contravenționale aplicate de Autoritate, dublate de obligarea restituirii sumelor de bani percepute nejustificat cu titlu de dobânzi, dobânzi penalizatoare penalități, în ordonanța de clasare s-a constatat că sacțiunile aplicate de Autoritate îmbracă un caracter penal în sensul art 50 din Carta drepturilor fundamentale ale UE și Protocolului nr 7 (art 4) la Convenția Europeană a Drepturilor Omului iar în cauza de față, inițierea sau continuarea unei proceduri penale după aplicarea unei sancțiuni administrative de natură penală depășește ceea ce este strict necesar în vederea realizării obiectivului de protejare a intereselor consumatorilor de practicile comerciale incorecte ale instituțiilor de credit și s-a dispus clasarea cauzei privind săvârșirea de către Bancpost S.A. a infracțiunilor de înșelăciune în formă continuată, evaziune fiscală și spălarea banilor.

La data 10.03.2020 prin Hotărârea nr. 402 Tribunalul București a respins apelul formulat de către Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor în dosarul nr. 18330/300/2018, invocat în ordonanța de clasare emisă de Parchetul de lângă Curtea de Apel București în dosarul nr. 631/P/2017.

XVII. Concluzii

Nu există nicio prevedere în legislația națională sau europeană care să legifereze competența Autorității în a aprecia existența contravențiilor, aplicării și executării sancțiunilor contravenționale și referitor la efectele juridice ale contravențiilor săvârșite pe teritoriul României pentru nerespectarea *legislației naționale* de către persoane juridice care nu au sediul în România.

Autoritatea nu poate acționa, conform atribuțiilor prevăzute de H.G. nr. 700/2012, pentru prevenirea și combaterea practicilor care dăunează vieții, sănătății, securității și intereselor economice ale consumatorilor *pentru un număr de cel puțin 60.000 consumatori*, conducerea Autorității îndeplinându-și defectuos atribuțiile funcției publice de conducere, protejând interesele operatorilor economici în detrimentul intereselor și drepturilor consumatorilor, a căror apărare reprezintă atribuție prevăzută de lege.

Autoritatea este în imposibilitatea de a dispune, conform prevederilor art. 61 din O.U.G. nr. 99/2006, prevederi legale care nu au fost niciodată aplicate de către Autoritate, *măsuri corespunzătoare pentru prevenirea sau sancționarea faptelor comise pe teritoriul României*, care sunt contrare dispozițiilor legale în vigoare adoptate în scopul protejării interesului general și altor dispoziții de ordine publică, astfel de măsuri putând include interzicerea desfășurării de către instituția de credit în culpă a oricăror activități viitoare pe teritoriul României.

Conform prevederilor Constituția României, Titlul II Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale, Capitolul I Dispoziții comune, art. 15, alin. (1): „*Cetățenii*

beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Mii de consumatori nu beneficiază de prevederile legale privind protecția consumatorilor, motiv imperativ de interes general conform Curții Europene de Justiție, cu încălcarea prevederilor art. 15, alin. (1) din Constituția României.

Având în vedere considerentele prezentate nu este rațional a concluziona că prin prestarea serviciilor în mod direct pe teritoriul României de către persoane juridice din afara României, în exact aceleași condiții ca resortisanții proprii (persoanele juridice din România), cu folosirea teritoriului, resurselor și a personalului din România, fără ca impozitele să fie plătite acolo unde sunt generate profiturile și valoarea, *se eludează plata taxelor către bugetul de stat al României și se protejează evaziunea fiscală?*

Nu este rațional a concluziona că în Uniunea Europeană, înalta protecție a consumatorilor reprezintă de fapt o iluzie, o *înalță* protecție acordată de fapt băncilor și corporațiilor, iar asigurarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a *statului de drept*, este un deziderat care încă nu a fost atins?

Având în vedere considerentele prezentate nu este rațional a concluziona că instituțiile *publice* din România, *la cel mai înalt nivel*, au eșuat în a proteja drepturile prevăzute de legea fundamentală, Constituția României, și au protejat și continuă să protejeze încălcarea legii și interesele *particulare*, în detrimentul *interesului public*, creând iluzia unui *“stat de drept”*, o *“mascaradă”* în care printr-o atitudine *falsă, ipocrită și mincinoasă*, se urmărește realizarea unei *noi ordini sociale* în care drepturile și libertățile fundamentale ale omului vor fi încălcate iar puterea se va muta din domeniul public în domeniul privat?

Funcționar public,

Manțu Dumitru

Data,

27.05.2020